

Szerkesztőség
 Arad, Acsev-palota.
 Kiadóhivatal:
 Bulv. Regele Ferdinand 22.
 (József főherceg-ut.)
 (Aradi Nyomda Vállalat.)
 Sürgőnycim: Közlöny, Arad.
 Telefonszám:
 Szerkesztőség és kiadóhivatal
 151.
 Egyes szám ára 2 lel, vasárnap
 8 lel. Bucurestiben 50 banival
 több.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KOZGAZDASAGI NAPILAP

* Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDEKEN:
 Egész évre ... 480 Lel.
 Fél évre ... 240 Lel.
 Negyed évre ... 120 Lel.
 Havonta ... 40 Lel.
 Hirdetések díjszabás szerint

Felolós szerkesztő:

Károly József.
 Cenz. I. NICHIN.

A rend forradalma.

A forradalmak krónikája ismét gazdagabb lett egy lappal. Ezuttal az ibériai nagy félsziget hatalmas állama: Spanyolország gondoskodott arról, hogy Európa figyelmét maga felé fordítsa. Az eddigi kormányt erőszakosan eltávolították a helyéről és ennek helyébe újabb kormány lépett. Mindez vérszótörténet és a táviratok szorgalmas emberei odakopogják Európa fülébe az utóbbi években szörnyesen hallott nagy szót: forradalom!

A spanyol forradalom valahogy elűt a forradalmak jóliamert képétől. Ezuttal nem az éhez, elgedellen néptömeg, meg a külvárosok csöcseléke emelt barrikádot az utcákon, hanem szervezett, fegyelmezett, öntudatos egységek nyultak az erőszak fegyveréhez, hogy visszaadják az országnak a nyugalmat és rendet teremtsenek a nagy rendetlenség helyén. Spanyolország az utóbbi esztendőben erősen balfelé tolódott. Az északi fagyos szél végső rezgését erre a napstíttotte meleg vidékre is eljuttatták. Akkoriban végigfutott egész Európán a vörös rém kísértete, fanatikus orosz úgynökök kóborolták be Európát és igyekeztek elhínteni a mérget. Spanyolországban is a tulzók csoportja került uralomra és a komoly politikusok visszavonultak kényyszerűltek. Aztán jött a marokkói háború és a meglazult fegyverű spanyol csapatokat visszaverték a marokkói kábelok. A vesztes háború nyomán keletkezett elégtelenség elsősorban a kormány ellen fordult, amely vas kézzel és terrorral igyekezett lefőzni az általános felzúdulást. Ez azonban csak részben sikerült. A tüzet elfojtotta pillanatnyira az erőszak és most forradalom alakjában hatalmas lángban tört ki az eddig bátortalanul pislogó szikra.

A spanyol forradalom sokban hasonlít a bolgár forradalomhoz és az olasz Mussolini-fascista mozgalomhoz. Mindkét országban a rendet és a törvényességet állították vissza és általánosan tették az elsőbbségi népszavazást. Spanyolországban is a hadsereg tette lehetővé a tulzók és az új kormány összetételét is arra mutat, hogy az országban a rend

helyreállítása és a törvényesség mindennél fontosabb. Barcelonából indult ki a forradalom, majd Madrid is meghódított és sorra csatlakoztak a mozgalomhoz az összes tartományok. Európát ma

A miniszterelnök az antiszemitizmus ellen

(Bratianu Jonel erőlyesen fellép. Mit tapasztalt külföldi utján.)

Bucurestből táviratozzák: Bratianu kormányelnök már régóta aggodalommal kísért a folyton megújuló és mindjobbban elhárpódzó antiszemita agitációkat, amelyek nagyon megnehezítik politikai helyzetét és az egész országra nézve kiszámíthatatlan veszélyt rejt magában. Ez a megfontolás készítette annak idején arra, hogy a kolozsvári és jassii diákkongresszust tiltsa be és ezzel egyidejűleg szigorú utasításokat adott Vaitoiu belügyminiszternek és Anghelescu közoktatásügyi miniszternek az antiszemita agitációk és diákzavargások megszüntetésére. Az egyetemi év befejezésével javult is a helyzet és minden remény meg volt arra, hogy az egyetemek a legnagyobb rendben kezdhették majd meg munkájukat. A cuzalista diákok azonban a numerus clausus kérdésének felvetésével újból felzavarták a rendet.

— A pohár megtelt — ha az Adeverul — Bratianu végre ah-

A nemzeti bank lejáró privilégiuma.

(Kell zárni minden pártpolitika.)

Bucurestből jelentik: A Banca Nationalának, amely Románia nemzeti bankja, nem sokára lejár a privilégiuma. Ez a tény meglehetősen érdeklődést vált ki a bucuresti pénzügyi világban. Mindenkit érdekel, meghosszabbítják-e a privilégiumot, vagy esetleg a bank átszervezését veszik-e tervbe? — A nemzeti bank minden államban a pénzügyi kérdés legfőbb szabályozója. Ezeknek a szakszerű vezetése gazdasági jólétet teremthet, de gazdasági válságot is idézhet elő, ha a nemzeti bank nyomatékosan kezeli, vagy ha pártérdekeket szolgál. A közelmúlt eseményei erre számos példát is szolgáltatnak. Romániában ma általános a pénzínség, aminek a súlyát erő-

selejtési vágy fogja át a rend, béke és a törvényes állapotok után. Senki sem akar többé hallani szélsőséges jelszavakról és ennek a nagy vágyakozásnak egyik kibukkanása a legújabb spanyol forradalom.

hoz az eszközöz nyult, amely az egész ország érdekének legjobban megfelel. A belügyminiszterium vezetésére kivételével nyílt háborút indít az antiszemitizmus ellen.

A közzelző igazolni fogja, vajon a miniszterelnök új programja biztosítani tudja-e az ország közrendjét. Ismerve Bratianu miniszterelnök erőlyét, teljes joggal reménykedhetünk akciója sikerében. A miniszterelnök prágai útja alkalmával Benes cseh miniszterelnökkel és a nagyhatalmak követőivel folytatott tárgyalásai során megerősödött azon hitében, hogy a Románia konszolidációjának útjában álló antiszemita metelytől mindenképpen meg kell szabadítani az országot. Politikai körökben élénk érdeklődéssel várják azokat az energikus intézkedéseket, melyekkel a cuzalisták országrontó és az ifjúságot lázító agitációját megfékezi.

sen érzi a kereskedelem, az ipar és dacára annak, hogy a pénzügy már majdnem katasztrófális méreteket ölt, a Banca Nationala még sem siet a törvényben előírt módok és eszközök mellett segíteni a pénzügyre.

Bármilyen nagy érdemei is vannak a Banca Nationalának a közgazdasági élet felvirágozása terén, kétségtelen, hogy tévedésel is vannak. Ezek főként a szervezetében rejlenek. Az új privilégium megadásánál a kormánynak, a parlamentnek és minden érdekelt pénzügyi, kereskedelmi és ipari vállalatnak arra kell törekednie, hogy a nemzeti bank már szervezeténél fogva ne legyen képes másként működnie, mint az ország és az ál-

talános érdekek javára, kizárva örökre bármilyen politikai párt befolyását. Mert lehet egy nemzeti bank valamely párt alkotása, de szabadságát, amely öröklés jövedelmet biztosít az alapítóknak, az országtól nyerni, tehát elsősorban is az országnak és az összletakosságnak az érdekeit képviselhesi az új Banca Nationala.

Olaszország tárgyalni akar.
 (Fiume anektálása nem komoly dolog.)

Belgrádból táviratozzák: A tegnapi koronatanács még nem határozott véglegesen az olasz javaslatokra adandó jugoszláv válaszról. A tanácskozások még folynak. — Politikai körök véleménye szerint Jugoszlávia megmarad annak a kívánságánál, hogy a fiumei kérdésben Svájc elnökének bírói döntését kériék a santa margueritai szerződés értelmében. Ha Olaszország nem fogadja el ezt a megoldást, akkor Nincics jugoszláv külügyminiszter a szerződés bejegyzésére terjeszti elő a Népszövetséghez. Jugoszláviában általában kételkednek abban, hogy Olaszországnak komolyan szándéka lenne Fiume anektálása.

Rómából táviratozzák: Olaszország belgrádi követe közölte a jugoszláv kormánynak, hogy az olasz kormány folytatni óhajtja a fiumei kérdésre vonatkozó tárgyalásokat.

Kommunisták ultimátuma a szász kormányhoz.
 (Politikai küzdelem az éhségüintetés miatt.)

Drezdából táviratozzák: Az elmúlt napok zavargásai nyomán támadt izgalom még mindig nem ült el. A keddi éhségzavargások alkalmával a rendőrség a tüntetők re lött és tizenhárman megsebesültek. Az esetnek politikai következményei már mutatkoztak, amennyiben a tüntetők hatóságok vezetői a kommunisták nyomására eltávoztak helyükről. Most a szász kommunista-párt ultimátumot küldött a szász kormánynak, amelyben a gyülekezési tilalom felülgesztését követeli, azonkívül azoknak a rendőrtiszteknek a felelősségre vonását és letartóztatását akik parancsot adtak a rendőrségnek, hogy a tüntető tömegre löjjenek. Ez a politikai küzdelem nagy izgalmat váltott ki, mert a kommunisták szilárdan el vannak határozva, hogy akaratukat keresztülvizsík. A hatóságok viszont azt állítják, hogy a zavargások alkalmával az első lövéseket a tüntetők adták le.

A legideálisabb leány.

(212 pályázó közül egy sem nyerte el a jutalmat.)

(A Közlöny londoni levelezőjétől.) Néhány esztendővel ezelőtt az ausztráliai Albory-ban meghalt Mitchell Péter dúsgazdag földbirtokos. Végrendeletének felbontása kor a rokonok meglepetve hallották, hogy a nagy vagyonból nem kapnak semmit. Mitchell egész vagyonát, — helyesebben, annak jóvedelmét — a legideálisabb leánynak hagyta.

— Azt akarom — szolt többek között a végrendelet, hogy vagyonom ne forgácsolódjék szét a rokonok között, hanem maradjon úgy, ahogy van és a jóvedelméből időnkint a legideálisabb leányt jutalmazzuk meg.

Hogy mit kell legideálisabb leány elnevezés alatt érteni, azt a földbirtokos töviről-hegyére megmagyarázta:

— Harmincévesnél idősebbnek nem szabad lennie. Nem lehet alkármilyen nemzetiségű, mert az én nézetem szerint a legjobbjaita leányok ereiben angol vér csörgedez. Kikötöm azt is, hogy szülei ne legyenek unokatestvérek. A legideálisabb leány csak vig, beszédes és jókedvű lehet. Felfogásom szerint csak ilyenből válnak olyan asszony, aki egészséges gyermekeket tud felnevelni.

Mitchell még ennyi feltétel kikötésével sem elégedett meg. Szerinte a legideálisabb leánynak a lovat is meg kell ülnie, az uszásban pedig olyan tökéletességre kell szert tennie, hogy mindenkit maga mögött hagyjon.

— A fizikai kiválóságok mellett — folytatja a végrendelet — a szemem tulajdonságokról sem szabad megfeledkezni. A szépirodalmi műveltséget is fontosnak tartja a végrendeletkező. Ezen a téren szintén erősnek kell lennie a legideálisabb leánynak.

— Noha utólagára emlitem — folytatta Mitchell — mégis a legfontosabbnak tartom, hogy a bibliában teljes jártasságot mutasson. Nem tudok elképzelni még egy egyszerű leányt sem — még kevésbé ideálisat — anélkül, hogy a biblia szelleme a lelkében gyökeret ne vert volna. Végül tanulságot kell tennie a legideálisabb leánynak arról is, hogy gyermekeket ésszerűen nevelni és apótni tud.

A végrendelet kihirdetése után nagy versengés indult meg a leányok között. Sokan szerettek volna a tetemes jóvedelem birtokába jutni. A legideálisabb leányjelölteknek a végrendeletkező által megnevezett bizottság előtt kellett megjelenniök s e bizottság vizsgálta meg őket — összesen 212-öt — vajjon megfelelnek-e a kívánal-

maknak? Az első vizsgáztatás a lehető legalaposabb és lelkiismeretesebb volt. Eddig még egyetlenegy legideálisabb leányt sem találtak. Akadtak olyanok, akik kifogástalanoknak mutatkoztak az irodalomban és a közgazdaságtanban, de viszont ezeknél nem láttak garanciát arra vonatkozóan, hogy jó anyák lesznek belőlük. —

Rémes öngyilkosság Aradon

(Lelejtezte a vonat. — Az ismeretlen férfi.)

(Saját tudósítónktól.) Borzalmas öngyilkosság történt a tegnapi mára virradó éjszaka az aradi vasútállomás közelében. Egy ötven-hatvan év körüli férfi az állomástól egy kilométerre a szabad vonalon a Nagyvárad felől robogó vonat elé feküdt. A vonat kerekai lelejtezték a sineken fekvő embert, akinek a teste lebukott a töltésről, feje pedig a sinek között maradt. Az öngyilkosságról a következőket jelenti a Közlöny munkatársa:

Éjjel tizenegy órakor egy kilométerre az aradi állomástól a nagyvárad felé vezető vonatot észrevette, hogy a jelző lámpa közelében egy férfi áll a sinek mellett. Amikor a vonat közelébe ért, a férfi a sinekre feküdt úgy, hogy pontosan a nyakát helyezte rá az egyik sinre. A vonatvezető látta a férfi látszólag nyugodt és borzalmas készülődését a halálra és minden erejével fékezni kezdett. De már lehetetlen volt a robogó vonatot megállítani. Az életunt emberen keresztülgázolt a vonat és kerekai elválasztották fejét a törzstől.

Hock János és Lovászy Márton bűnösök

(Távollétükben ítélkezett a budapesti törvényszék.)

Budapestről táviratozzák: A budapesti büntetőtörvényszék sajtóbirósága ma délelőtre tüzte ki in contumaciam a főtárgyalást Hock János és Lovászy Márton bűnpörében. Az ügyészség állam és nemzet elleni bűncselekményekkel vádolta őket az 1921. évi III. törvény cikk alapján. Hock János a Chigagóban megjelenő Magyar Tribuna című lapban a múlt év szeptemberében a Landau-bűnpörrel kapcsolatban cikket írt és azt írta többek között, hogy az Ébredő Magyarok Egyesülete hatósági asszisztencia mellett évekig követelték el gyilkosságokat Magyarországon. Főleg pénzes zsidókra utaztak, akik ezidőben törvényen kívül állottak. Azért kellett előbb az antiszemitizmus csóvjával lángbaborítani az országot, hogy az általános fejvesztettségben rabolhassanak. A fosztogatást Mária képekkel ellátott nemzeti zászlók alatt püspök áldásával végezték és az orgoványi gyilkosságot egy házi segédlettel intézték. Egy másik cikkben Hock János kiméltelenül támadta a hivatalos életet, a hadsereget, sőt a kormányzót sem kimélt. Lovászy Márton ugyancsak egy amerikai hetilapban a múlt ősszel „Bethlen-vállalkozása” címen írt támadó cikket.

Másrészt találtak friss, hide leányokat, akik a háztartás minden csinjában-binjában jártasak voltak, de viszont ezek nem állották meg a helyüket az anatómiában és a pszichológiában.

A pályázók között nagy az elégedetlenség. A kisasszonyok nézete ugyanis az, hogy a vizsgálóbiztosok túlszigorúak voltak.

— A megállított vonatból rémülten ugráltak ki az utasok és megrendülve látták a töltés mellett a fejnélküli emberi törzset. A fej a vonat alatt maradt. Az utasok közül sokan rosszul lettek a rémes látványtól.

Az aradi állomáson értesítették az öngyilkosságról Detesán Jánost az állomási rendőrség főnökét, aki azonnal megindította a nyomozást. Az öngyilkos zsebei nem találtak névre szóló iratot, azért személynazonosságát nem lehetett megállapítani. Tárcájában egy Ujaradon váltott jegy, husz le. és öt dinár volt. Megállapították, hogy a jegyet tegnap délután váltotta az ujaradi állomáson. Az öngyilkos férfi ötven-hatvan év körüli lehetett, trunkás ruhát, sötét fekete cipőt viselt. Koponyája kopasz volt halántékán ősz a haj és nagy barna bajusza kuszáltan lógott arcába. Az ismeretlen öngyilkos holt testét az alsótemető halottas házába szállították. Aki felvilágosítást tud adni, jelentkezzen az aradi vasúti rendőrségen.

dők semmiséget paraszol jelentettek be.

Déli fél egy órakor hirdette ki a bíróság az ítéletet, amely kimondja Hock János és Lovászy Márton bűnösségét. — Tényként megállapítja a bíróság, hogy a cikkeket Hock és Lovászy írták, csak az nem nyert beigazolást, hogy valamely külföldi államot ellenséges beavatkozásra szándékoztak bírni. Ezért büncselekményüket a bíróság büntett helyett vétségnek minősítette. Az ügyész az eltérő minősítésért, a védők a bűnösség kimondása miatt felebeztek.

Irodalom, művészet

* A temesvári színház műsora a nyári szinkörben. Vasárnap délután 3 órakor: Csárdáskirálynő, operette. Pásztor Ferike és Sárvay Rózi felléptével. Hétfőn 8 órai kezdettel: Drótostót. Pásztor Ferike felléptével. Kedden 8 órakor: Drótostót. Pásztor Ferike felléptével. Szerdán 8 órakor: Három a tánc. Pásztor Ferike felléptével. Csütörtökön 8 órakor: Aranymadár. Lengyel Irén és Sárvay Rózi felléptével. Pénteken 8 órakor: Cyrano de Bergerac. Fekete Mihály felléptével. Szombat 8 órakor: Bajadér. Zöldhelyi Annus vendégfelléptével. Vasárnap délután 3 órakor: Elefánt. Este 8 órakor: Hollandi menvecske. Zöldhelyi Annus vendégfelléptével.

* Z. Várady Margit, az aradi városi színház operaénekesnője szeptember 25-től kezdők és haladók részére énekantofolyamot nyit. Jelenkezés naponta délután 4—5-ig. Arad, Sr. Consistoriumi 5. (Batthyány-utca 29.)

* Steinitzer Dezső foto-szalonja és nagylitási műintézete Bul. Regina Maria Nr. 16. (Pannonia-szállodával szemben.) Készülnek a legmodernebb kivitelben női, uri, gyermek, interieur és külső felvételek. Fényképnagyítások minden kivitelben. Vállalatom igyekszik mindenkor a legújabbat és legjobbat készíteni. Kérem a kapu alatt lévő kirakatok megtekintését.

* Zongoraleckéket vállal a legfelsőbb fokig Masánszker Böske, Wienben áll. képesített zongoratanárnő (Bulev. Reg. Maria No. 20., II. em.)

* Az aradi színház hírei. Az aradi színház idei szezonját a „Levendula” című operettel kezdte meg. Ez a hangulatos operett az első perc től kezdve biztosította a maga számára a közönség szeretetét. Sorozatos előadás után most vasárnap délután műsorára tüzte a színház igazgatósága a Levendulát, amit ezúttal is a bemutató szereposztásában hoznak színre. A vezető szerepeket vasárnap délután is Horváth Mici, Kovács Kató, Fászkerti Maca, Tompa, Sebestyén, Gyöző, Selmecei játszik. — A „Szépasszony kocsisa” című operett-újonság, tölti ki a legközelebbi színházi estét. A pazar kiállításban, briliáns szereposztásban bemutatott operett Aradon is rendkívüli sikert aratott, a telt nézőtér közönsége sokat tapsolt az előadónak. A bemutató est forró hangulata arra enged következtetni, hogy a Szépasszony kocsisa hosszú időn át műsordarabja marad az aradi színháznak.

Szezonzárás Albácán

(Jegyharc az aradi állomáson. — Lakodalmas vendégek ostroma. — Alvácán már csomagolnak. — Készülődés a jövő szezonra.)

(Saját tudósítónktól.) A tavasz óta, amikor megkezdődött a fürdőhelyek élete, az aradi állomás volt a mindenre elszánt, fürdőhelyre utazók első megpróbáltatása. Reggel hat és hét óra között indulnak: a nemzetközi gyorsvonat, a váradi, a temesvári és a brádi személyvonatok. Az I.—II. osztályú jegypénztár előtt százszámra tolonganak az emberek és a pénztárhoz kirendelt egy szál rendőr képtelen a panaszokat orvosolni. A pénztárosnő egy utassal öt-hat percig is foglalkozik, a négy vonat utasait egy órán belül nem tudja jeggyel ellátni. Az utasok a pénztár előtt érthető ingerült hangulatban veszekednek, súlyos kifakadások hangzanak el s nem egyszer a tettlegesség jelei látszanak. Karok emelkednek, kökdösés, egy férfi keménykalapja betörik. A rendőr erélyesen közbelép. Egy pillanatra csend.

A harmadik osztályú pénztár előtt csak néhányan lézengenek. Vannak, akik lemondanak az első és másodosztály „kényelméről”, ezek csak hogy jegyhez juthassanak és elkerüljék a jegy nélkül vonatra szállók súlyos megbüntetését. Átmenniük oda. A vasut kára. Megoldás volna az is, ha reggel 6 és 7 között a harmadosztályú pénztár is árusítana első és másodosztályú jegyeket. Fél hétkor kijelenté a pénztárosnő, hogy a gyorsvonatra nem lehet több jegyet adni, mert mindjárt indul. Erre az elkeseredett utasok egész hada: nők és férfiak, futólépésben rohantak a Perronajtók felé. Jegy nélkül.

Elindulásom napján a helyzetet súlyosbította a hordársztrájk, a mit a hordárok anyagi helyzetük javítására kezdtek. Az utasok így még podgyászalkkal tetézve tolongtak a pénztárak és kijáratok felé. A brádi vonat első és másodosztályú kocsiját vendégekkel voltak tele, egy brádi esküvőre mentek. Alvácán minden állomáson a lakodalmas vendégek újabb raja ostromolta meg a Pullmann-kocsikat.

Az alváczi mészegző kőművei és az Acsev. erdőüzemének végelethetetlen farakásai után a fürdőpark fenyőfái tűnnek elő. A fenyves előtt áll meg a vonat s már csak két fürdővendég szállt le. Férj és feleség, müncheni dialektusban beszéltek németül. Néhány unatkozó fürdővendég várta a vonatot az állomási bódé előtt. A fürdőpark fűről szabályos ütemben hullanak a sárguló levelek. Az utak levélszőnyege még puha, a levelek csak most kezdenek hullani.

A falombok között áttör még a szeptemberi napsugár, de az esték már hűvösekké és a vendéglő terraszán csak egy vendég vacsorázik. Lámpa is csak egy ég, a terrasz többi részét és a parkot sötétség őrli meg. A vendégkönyv még tizenöt kitaró fürdővendéget tüntet fel, de ezek is már csomagolnak. Még egy hűvös nap és a fák között elsuhanó szellő sóhajtásaira nem fog válaszolni senki. — Augusztus utolsó napján elbucsuzott a cigányprimás is, Selmeczy Miska még egy utolsót komédiázott s most már eseménytelen az alváczi fürdőélet. A múlt délután két hölgy jött le az uszodához és egy seprűnyéllel szomorúan mérgettek az uszoda alig térdig érő vizét. Holnap biztosan elmennek ezek is.

Bolgár László, a fürdő agilis igazgatója nagy tervekkel foglalkozik. Jövőre két nagy fürdőmedencét építtetnek zárt tetővel és száz kabinnal. A kapuzárást a legjobban jellemzi, hogy a direkción már a jövő esztendő fürdőző publikumára gondol és annak tervez. Néhány nap múlva a fürdővendéglő is becsuk, amint becsukott már a menyházai is. Idén hamar végződött a fürdőszézon és ezt néhány augusztusvégi hűvös nap okozta. Alvácza, 1923. szeptember hó. Balogh István.

Rupprecht bajor trónörökös perelte a cseh államot.

(Mária Terézia főhercegnő konfiskált vagyonát.)

Prágából jelentik: A legfelsőbb közigazgatási bíróság előtt tegnap volt a tárgyalás Rupprecht egykori bajor trónörökös panaszára fölött, amellyel kifogást emelt az ellen, hogy a cseh állam minden kártérítés nélkül kisajátította az ő biva-novici birtokát, amelyet 1919-ben elhunyt anyjától, Mária Terézia főhercegasszonytól örökölt. A kisajátítás a békeszerződésre támaszkodott s azon alapult, hogy Mária Terézia, mint Lajos bajor herceg neje is az osztrák Habsburg-ház főhercegnője volt, a békeszerződés pedig a Habsburg-család minden tagját megfosztotta vagyonától az utóállamokban. — Rupprecht herceg jogi képviselője a tegnapi tárgyaláson azzal érvelt, hogy a családi hozzátartozandóságot nem a pragmatika szankció, hanem a Habsburg-ház alkotmánya határozta meg s eszerint Mária Terézia főhercegnő megszünt a Habsburg-ház tagja lenni, mikor Lajos bajor herceg neje lett, tehát az állami kisajátítás törvénytelen. A legfelsőbb közigazgatási bíróság hosszas tanácskozás után október 15-ére tűzte ki az ítélethirdetést.

A német trónörökös, mint kovácslegény.

(„Eljön még hazatérésem napja.” — Egy francia újságíró látogatása Wieringenben.)

(A Közlöny párisi tudósítójától.) A párisi *Matin* föltűnést keltő érdekességű riportot közöl egyik munkatársának tollából, akinek sikerült az, ami eddig lehetetlennek látszott: intervjut szerezni a német trónörökösről. A francia újságíró elmondja cikkének elején, hogy a német trónörökös meglátogatásánál elsősorban az a legujabban elterjedt hír vezette, mely szerint a trónörökös a hollandiai Nimwegenben, negyedóránnyira a német határtól, birtokot vásárolt volna, ahová állítólag a közeljövőben beköltöznék. A riportert von Mühlheim őrnagy nem valami barátságosan fogadta és ugyanó volt az, aki a trónörökös részéről való fogadtatását kétizben is megakadályozta. A riportert azonban nem adta föl a harcot és tudva azt, hogy a trónörökös hetenkint háromszor-négy-szer egy wieringeni kovácslihoz jár kovácsmesterséget tanulni, megvárta a trónörököst a műhely ajtajánál.

A kovácsmester elmondta, hogy a trónörökös patkókat készít, melyeket ő látta meg és mint a német trónörökös sajátkezü munkáját, óriási összegekért hoz forgalomba. Nemsokára motorkerékpáron meg is érkezett a trónörökös, aki, miután barátságosan üdvözölte a kovácsot és családját, az újságíró felé is barátságosan közeledett és kezét nyujtva neki, hollandul kérdezte, hogy miben állhat szolgálatára.

— Igaz-e — kérdezte a riportert —, hogy Nimwegenben birtokot vásárolt és hogy oda költözik?

A trónörökös így válaszolt:

— Szó sincs róla. Nem mondom, hogy ebben a fészekben jól érezném magamat, de ha már költözködni akarok, akkor már csak inkább Németországba mennék, a mit soha nem is titkoltam.

Az újságírónak arra a kérdésére, hogy nem emelne-e ez ellen a holland kormány óvást, a trónörökös azt felelte, hogy ehhez elsősorban a német kormány engedélye volna szükséges és hogy ő Németországban, sziléziai birtokán, mint egyszerű polgár óhajtaná élni. A trónörökös a további beszélgetés során elmondotta, hogy a közeli napokban határozott engedélyt fog kérni a német kormánytól, hogy hazatérhessen, mert sem miesetre sem akarna törvényellenesen uton hazatérni és ezáltal az amugy is forrongó Németországot újabb megrázkódtatásnak kitenni.

— Négy éve vagyok már itt — mondta a trónörökös — és a háborut beleszámítva, kilenc éve nem

voltam otthon, de mégis csak el kell jönnie a napnak, melyen haza térjek.

A francia újságíró elég indiszkrét volt megkérdezni, hogy Vilmos császár nem óhajtaná-e szintén visszamenni Németországba. A trónörökös egy percnyi gondolkodás után azt felelte erre, hogy ezt nem tudja, de a császár más helyzetben is van, mint ő. A beszélgetés akkor Bajorország sorsára terelődött rá, minek folyamán a trónörökös kijelentette, hogy nem hisz Bajorországnak a köztársasági államformájával való megmaradásában. Most azokra az elterjedt hírekre figyelmeztette a riportert a trónörökös, amelyek feleségének és a császár feleségének feszült viszonyáról az egész sajtóban elterjedtek. A trónörökös mosolyogva hallgatott és másra terelte a beszélgetést, miközben az újságíró cigarettával kínálta meg, amelyen a koronás W. látható. Németország jövő sorsa felett a trónörökös fájó aggodalmainak ad kifejezést, de egyuttal bizalmának is, hogy a német nép elég okos lesz az államformában hamaros döntést találni. A trónörökös elmondta még, hogy Wieringen lakossága őt igen szereti, sőt odáig mennek szeretetükben, hogy nemrégiben egy angol lap tudósítóját, aki meg akarta látogatni, alaposan elpáholták, mert természetellenesen nagy lábait és kezét miatt állították ki. Az újságírókra igen haragszik a trónörökös, mert szerfelett indiszkrétek és ebben annyira nem ismernek mértéket, hogy a közelmúltban egy amszterdami lap tudósítója wieringeni kisasszonykákat intervjúolt meg, hogy nem tudnak-e csiklandós intimitásokat mesélni a trónörökösről.

A prevesai temetés.

(Ismerik az olasz tiszték gyilkosságait.)

Rómából táviratozzák: A meggyilkolt olasz tiszték holttestét szeptember 15-én teszik Prevesában a San-Marco olasz hadihajóra. A hajó 20-án Tarentóba érkezik és a holttesteket Innen Rómába viszik, ahol nagy gyászünnepségekkel temetik el az áldozatokat a király, a kormány, a legfelsőbb katonai méltóságok, a szenátus, a parlament és a polgári hatóságok jelenlétében.

Rómából táviratozzák: A Giornale D'Italia jelentése szerint a görög-albán határon sikerült kideríteni a gyilkosok nevét. Hét polgári és katonai egyén volt a tettes, közülük kettő közismert hadvezér.

Hogy áll a leu?

Szept. 15-én 100 leuért adtak nálunk:

- 2.61 svájci frankot,
- 8.— francia frankot,
- 9.000 külföldi magyar koronát,
- 12.500 tényleges magyar koronát,
- 14.500 belföldi magyar koronát,
- 33.300 osztrák koronát.

Zürichben 2.6250 frankot
Párisban 8.10 frankot
Budapestben 9300—10600 kor.-t
Bécsben 31.000 osztrák koronát
Berlinben 41.000.000 márkát
Belgrádban 43.— dinárt
Prágában 15.10 szekoit
Londonban 1 font 975 leu.

Gépirónóból hercegné.

(Meggalt Kristóf görög herceg felesége.)

(Saját tudósítónktól.) Anasztázia görög hercegnő meggyenés korában elköltözött az élők sorából Londonban, ahol palotája volt Anasztázia hercegnőnek és férjének, Kristóf görög király hercegné. Husz év előtt Anasztázia hercegnőt még egyszerűen Miss Stewart-nak hívták és gépirókisasszony volt egy clevelandi gyár író dájában. De a görög király nagybátyja nem szépségéért vette el három év előtt ezt az amerikai hölgyet, hanem — vagyonaért. Mert Miss Stewart gépirókisasszonynak második férje volt a görög herceg, az első férje pedig — csak milliárdos volt Amerikában. Miss Stewart egy véletlen folytán nagy szépségének következménye gyanánt néhány esztendő munka után Leeds mellé került és addig je gyezte gyorsirással a cinnkirály által díktált leveleket, amíg Leeds megkérte a kezét. A cinnkirály jóval idősebb volt, mint a felesége és Leedsné huszonöt éves korában már özvegy lett: igen szép és igen gazdag özvegy, mert végrendeletében Leeds volt gépirókisasszonyát tette meg általános örökösévé. Mrs. Leeds tehát Amerika egyik legjobb partija lett, de tizenkét éven át habozott, mielőtt másodszer házasságot kötött volna és tizenkét év múlva is mindig csatlódást szerzett baráti körének...

A számozott Konstantin király és családja elég szerény viszonyok között éltek Svájcban és így Mrs. Leeds felajánlotta a görög uralkodó családnak financiális támogatását, amikor megismerkedett Kristóf herceggel. A királyi család nem utasította vissza Mrs. Leeds szolgálatteljesítését, Mrs. Leeds jó barátjává lett a görög királyi családnak és a barátságból házasság fejlődött. Kristóf herceg ugyan néhány esztendővel fiatalabb volt menyasszonyánál, de az ilyen csekélységek nem akadnak fenn Mrs. Leeds. hanem letette kezét a kínált kézbe, felvette az ortodox hi-

tet az Anasztázia névvel együtt és a gépirókisasszonyból hercegnő lett, egy uralkodó család tagja, miután előbb néhány száz millió dollár vagyona tett szert. Ilyen még Szomaházy István bíró és varázsos gépirókisasszonyaival sem igen történt meg idáig... Anasztázia

hercegnő alig három éves szolgálat után örökölte első férjének vagyont, most viszont alig három éven át használta második férjének rangját. Ugylátszik, hogy a nagy karrierok gyorsan emésztek fel az energiákat, akkor is, ha női karrierok

Az új pénzegység Németországban.

(Terjed a gazdasági anarchia. — A város és falu harca. — Amerika kölcsönt szerez.)

Berlinből táviratozzák: Stresemann kancellár beszédében a német márka sorsával foglalkozva, kilátásba helyezte, hogy 14 napon belül meg lesz az új német pénzegység. Anémet gazdaságnak azonban nem csekély erőfeszítésbe fog kerülni, hogy még ezt a két hetet kibírja. A dollár fantasztikus áremelkedésével lépést tart az élelmiszereknek szintén fantasztikus mérvű drágulása. Az elmúlt héten 174 százalékkal drágultak meg a közszükségleti cikkek. — Berlinben a legolcsóbb hus kilója 30 millió márka, a vajé pedig 50 millió. Egy kis üveg sör árát másfél millióban állapították meg, a cukor kilója pedig 4 millió márka. A jövő héten a postai díjszabás 300 százalékkal drágul meg és egy belföldi levél bérmentesítésére 250.000 márkás bélyeg lesz szükséges.

A gazdasági anarchia mind feleimetesebb mérveket ölt. Munkások és munkanélküliek, akik képtelenek azt a sok száz milliót előteremteni, amire családiuk élme-

zése céljából szükségük volna, a környékbeli falvakba vonulnak és erőszakkal próbálják a parasztoktól elvenni az élelmiszereket. Sok helyen valóságos harc keletkezett a falu és a város népe között. Viszont a parasztok is mind agresszivebben lépnek fel az árellen-őrző-bizottságok ellen. A Stuttgart közelében levő Wintunden községben parasztlázadás tört ki. A felfutáson a környékből besereglett, élelmiszereket árusító falusiak megtámadták az árvízszálló bizottság tagjait, futásra kényszerítették őket, majd a városháza elé vonultak és ostrom alá vették. A rendőrség csak nagy nehézségek árán tudta a nyugalmat helyreállítani.

Newyorkból táviratozzák: Az itteni lapok szerint a Ruhr-kérdés rendezése esetén amerikai pénzemberek Németország számára egymilliárd dolláros nemzetközi kölcsönt szereznek. Amerika ebből 300 milliót, Anglia ugyancsak 300 milliót jegyezne. Híre jár, hogy Cunoamerikai utia e kölcsönrel van összefüggésben.

Győzött a spanyol forradalom

(Lemondott a kormány. Fasiszta-uralom Spanyolországban.)

Madridből táviratozzák: A király visszatért Madridba, a kormány lemondott.

Londonból táviratozzák: A sajtó megegyezik abban, hogy nacionalista tisztek fasiszta mozgalmáról van szó, amely mozgalom nem fordult a király ellen. A sajtóban az az aggodalom nyilvánult meg, hogy a katonai nacionalista kormány esetleg Olaszországhoz közeledik és ezzel megváltoztatja az angolbarát politikát.

Madridi jelentés szerint a spanyol kormány lemondott, miután a király nem hagyta jóvá a forradalmárok elleni megtorló intézkedéseket. A forradalomhoz csatlakozott a madridi helyőrség is. A forradalmárok kiáltványban ismertették programjukat, amely magában foglalja a kommunisták és szeparisták elleni erővesztést.

Párisból táviratozzák: A katonai forradalom kitöréséről a következő részleteket jelentik: Szerdán este Barcelonában már szél-tében beszéltek, hogy nagyjelentőségű események fognak történni. Hajnali két órakor Primo de Rivera, Barcelona katonai parancsnoka proklamációt intézett a spanyol nemzethez, amelyben elcsatíráltta a kormányt és azzal vádol-

ta, hogy végveszélybe döntötte Spanyolországot. Ilyen állapotok következtében a katonai hatóság vette kezébe az állami ügyek vezetését. Elközlött szándéka a katonaságnak, hogy önmaga kormányozzon és azután a vezetést átadja neki megfelelő polgári személyeknek. A proklamáció még kijelenti, hogy egyidejűleg kihirdeti az ostromállapotot, az összes polgári hatóságokat elmozdítja, az élelmiszereket zár alá veszi és az utazásokat halaszthatatlanul megszünteti. A katonai hatóság a forradalmárok és kommunista szervezettek gyülekezési helyeit megszállja, hasonlóképpen a fogházakat, bankokat, a villamosági központot és a vízművet. Minden gyanús embert nyomban letartóztatnak. A védőintézkedésektől eltekintve, az új kormány arra fog törekedni, hogy a város normális gazdasági életében zavarok ne következzenek be. A kiáltvány végül a spanyolok hazafiságára hivatkozik és felszólítja a katonákat, hogy ha kell, áldozzák fel életüket a haza üdvéért.

Reggel négy órakor megszállták a telefonközpontot és kihirdették az ostromállapotot. A város-

ban nyugalom uralkodott. Lössata tábornok Katalonia tartományban magához ragadta a hatalmat és az eddigi kormányzót elcsapta. A többi tartományban ugyanez történt, mindent a katonaság ragadta magához a hatalmat. Barcelonában és környékén a mozgalom nem talált ellenállásra.

Madridből táviratozzák: A király Primo de Rivera tábornokot bizta meg kormányalakítással. A király hozzájárult a katonaság által indítványozott direktórium felállításához. A direktóriumot már kinevezték. Primo de Rivera miniszterelnök, a hivatalnokokból álló direktórium elnökségét átveszi. Az új kormányelnök parlament nélkül fog kormányozni. A városban nyugalom van. A munka mindenütt folyik. A kormányváltás előzményeiről a következőket jelentik: A volt miniszterelnök kijelentette a királynak, hogy a lázadó katonai személyek elmozdítását, a parlamenthez való apellálását és a felelősségnek a megállapítását javasolja. A király azt válaszolta, hogy pontos információk előtt választ nem adhat. A miniszterelnök erre benyújtotta a kormány lemondását. A király a lemondást elfogadta.

A züllés útján.

(Elfogtak egy betörő-bandát.)

(Saját tudósítónktól.) Három többszörösen büntetett betörőt szállítottak ma délelőtt az aradi államrendőrségre. Az egyiket, Sava Drecsint az oradea-marei (nagyváradi) rendőrség szállította Aradra, a másik kettőt Schwarz Albertet és Seiler állás nélküli pincért Aradon tartóztatták le. A három betörő összekötésben állott egymással. A nagyváradi rendőrség Sava Drecsint tetten érte, a mint beakart törni egy lakásba. A letartóztatott ember bevallotta, hogy Aradon működött két barátjával és együttesen több betörést követtek el. Két detektív kíséretében érkezett Aradra Sava Drecsin, akit azonnal kihallgattak. A betörő elmondotta, hogy társaival Aradon a Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca, a Perényi-utcában), a Piața Mihai Viteazul (Ferenc-tér) és a Str. Brătianu (Weitzer-utcában) követett el betöréseket. A pontos címeket nem tudta megmondani, de azt beismerte, hogy mindenütt ágveműt, ékszer, készpénzt és egyéb értéktárgyakat vittek el.

A rendőrség még a délelőtt folyamán letartóztatta Seilert és Schwarz Albertet. Schwarz Albert idegbeteg és epileptikus ember, aki teljesen akaratnélkülivé vált Sava Drecsinnel szemben. Az agyafurt gonosztevő valósággal hipnotizálta a jó családból való beteg fiút, aki miatta a züllés lejtőjére jutott és kénytelen volt minden parancsát teljesíteni. A rendőrség megtudta, hogy az Aradon elkövetett betörések után mind a hárman Nagyváradra mentek. — Schwarz Albert Aradon beleszerelt egy éjreli mulatóhelyi női alkalmazottjába, akit megszóított.

Nagyváradra vitt és ott Sava Drecesin rábeszélésére eladta szeretőjét egy éjjeli mulatóhely tulajdonosának és ugyanabban a mulatóhelyen portásnak szerződött el. — Családjá megtudta, hogy Schwarz Albert Nagyváradon tartózkodik és visszahozatta Aradra. A beteg ember azonban nem tudott szeretője nélkül élni és vele együtt költözött Aradra, ahol egy éjjeli mulatóhely közelében vettek ki lakást. Innen ruccantak ki a betörések végrehajtására.

Az idegbeteg ember sirva panaszkodta el, hogy ő nem ura akaratának és mindent úgy cselekedett, a hogy Sava Drecesin diktálta neki. Se'ler állás nélküli pincér már több ízben ült börtönben zsebmetszés miatt. Nagybőri mennyiségű pénzt találtak nála és az a gyanu, hogy ő követte el a napokban az aradi állomáson a 40 ezer leles zsebmetszést. A rendőrség mindhármukat őrizetben tartja és folytatja a nyomozást, amíg a betörőtársaság egész bűnlajstroma ki nem derül.

HIREK.

A bankár áldozatai.

(Ujabb feljelentés Pálffy ellen.)

Budapestről jelenté tudósítónk: Néhány nappal ezelőtt részletes tudósításokban számoltunk be arról a nagyarányú bankösszeomlásról, amelynek körülbelül 170—180 áldozata volt. Annakidején Pálffy, ismert bankár, mintegy 500—600 millióval lett fizetéképtelen. Ez az összeg azóta természetesen milliókra növekedett. Időközben már több egyezkedési tárgyalást is tartottak, míg néhány héttel ezelőtt elbocsátották Pálffy a fogházból. Részben egyezkedési, részben pedig esődtárgyalások kezdődtek meg ezután a károsultak és Pálffy képviselői között. Ezek a tárgyalások a legnagyobb rendben és nyugalomban folytak egészen tegnapig, amikor vidékről váratlanul újabb bűnvádi feljelentés érkezett Pálffy ellen. A bűnvádi feljelentést egy dúsgazdag földbirtokos tette, aki vagyonának egy részét Pálffyra bízta és most több milliós követelést támasztott. A bűnvádi feljelentéssel kapcsolatban Pálffy ma délelőttre beidézték a főkapitányságra, ahol délben kezdték meg kihallgatását.

— A pápa Japánért. Rómából táviratozzák: A pápa huszonkétezer dollárt adományozott a japáni segély akcióra.

— Constantinescu miniszter otthon. Constantinescu földmivelésügyi miniszter tegnap éjjel a budapesti gyorsvonattal átutazott Aradon, ahol a hatóságok fejei jelentek meg fogadtatására. A miniszter Karlsbadból jött, ahol szabadságát töltötte és ma délelőtt érkezett meg Bucurestibe. Constantinescu földmivelésügyi miniszter hétéfn foglalja el hivatalát miniszteriumában.

— Egyetemi tanárok kongresszusa. Bucurestiből táviratozzák: Az egyetemi tanárok országos kongresszusát szeptember hó 23—26-ig tartják meg.

— Bécsi hír Kállay távozásáról. Bécsből táviratozzák: A „Neue Freie Presse“ közli, hogy Kállay Tibor magyar pénzügyminiszter Genéből való visszatérte után elhagyja hivatalát. A lemondás oka állítólag Kállay megrongált egészsége, más verzió szerint a pénzügyminisztert a nemzetgyűlésben legutóbb ért. támadások kedvetlenülítették el. Kállay utódja ezidőig ismeretlen. A Gömbös-csoport Horánszky Dezsőt, az Országos Központi Hitelintézet alelnökét szeretné pénzügyminiszternek. A kormánypárt kismellejé Valkó Lajos jelenlegi kereskedelmi minisztert, aki Kállay hivatalba lépése előtt pénzügyminiszteri államtitkár volt.

— Nem írják össze a tanköteleseket. Ma újabb rendelet érkezett az aradi tanügyi hatóságokhoz, mely a tankötelesek összeírását elrendelő rendeletet hatályon kívül helyezi. A rendelkezés alapján a tankötelesek összeírását megszüntették.

— Letartóztatott diákok. Jassyból jelentik: A rendőrség letartóztatott több középiskolai diákot, akik az utcan járóként zsidókat inzultáltak.

— Kisajátították gróf Zelenski erdőit. Az aradi törvényes agrár felelősségi bizottsága Hargot táblabíró elnökletével rendkívül érdekes határozatot hozott Zelenski Róbert grófnak Aradmegyében levő erdősegei dolgában. A grófnak, aki repatriáltatta magát, a megyében 2500 hold területnyi erdője van. Őt község földmivelői kérték az erdők szétosztását. A községi agrárbizottság elutasította a gazdák kérélmét, akik a határozatot megfélembtezték. Az agrár felelősségi bizottság az elsőfokú határozat megváltoztatásával úgy döntött, hogy az erdőket kisajátítja és csak 500 hold területet hagy meg Zelenski gróf tulajdonában. Az elvett erdősegek értéke meghaladja a két és fél millió leit.

— Márton Kerpel költészkongresszusa

— Bulgáriában tilos a telefonbeszélgetés. Rucsnából táviratozzák: A Szófiában letartóztatott kommunisták nagy részét szabadon bocsátották, csupán a vezéreket tartották fogva. Az este nyolc órán túli közlekedésre vonatkozó rendszabályok továbbra is érvényben maradnak, valamint az a rendelet is, amely eltiltja a telefonbeszélgetéseket.

— Véres zavargások Felső-Sziléziában. Berlinből táviratozzák: Felső Sziléziában a drágaság miatt nagy zavargások voltak, amelyeknek négy halott és sok sebesült áldozata van. Drezdában a munkanélküliek véres tüntetést rendeztek.

— A brailai utlevél-panama. Bucurestiből táviratozzák: A brailai utlevélpanama ügyében két rendőrtisztviselőt felfüggesztettek állásukból. A szabálytalanságok elkövetői ellen az ügyészség is eljárást indít.

— Ha ragályos betegség fenyeget, ügyeljünk a belek szabályos működésére. Kopról az ideális és jóízű csokoládé hashajtó erre a legalkalmasabb.

— A hölgyek csakis Rozsnyay-féle Serail-crémet használjanak.

Egy gyáros családi tragédiája.

(Mégölte fiát, azután öngyilkos lett.)

Grázból táviratozzák: Borzalmas családi dráma játszódott le tegnapi a Gráz mellett levő Jügendorfban. Sorg Rudolf gyáros, az ismert Sorg-féle szappan- és gyertyagyár tulajdonosa, egész Ausztriában ismert üzletember, két fiát, a 11 éves Arnot és a 9 éves Heimot agyonlőtte, majd azután magával végzett. A gyáros mintegy tízenny nappal ezelőtt egy nagyobb németországi tiszlet utról érkezett haza és azóta buskomoróság vett rajta erőt, de senki sem sejtette, hogy milyen véres tervet rejt az agyában. Lehangothságát annak tudták be, hogy Sorg második felesége gyógyíthatatlan tüdőbetegségben szenved és a betegséget a második házasságból származott két gyermek is örökölte. Teg-

napelőtt este a Jügendorfi villában az első emeleti lakosztály ablakai késő éjjelig ki voltak világítva és tízenkét órakor földszintet lakók revolverlövésüket hallották. A távolfekvő villában lakók rablóktól féltek és csak reggel értesítették a csendőrséget. A csendőrök reggel hét órakor feltörték a gyáros lakásának bezárt ajtaját és a hálószobában a hátán fekvő holtan találták Sorgot. A gyermekszobában ott feküdt holtan a két gyermek, mindkettőt revolverlövésük ölték meg. Sorg leveleket hagyott hátra, amelyekben megírja, hogy a rászakadt nagy szomorúságot nem tudta elviselni, ezért vált meg az élettől. A gyáros első felesége évekkel ezelőtt szintén revolverrel vetett véget életének.

— Katona temetés. A tragikus körülmények között hirtelen meghalt Stroiescu kapitányt ma délután négy órakor temették el Aradon katonai pompával a közönség óriási részvéte mellett. A temetési szertartás, amelyen három görögkeleti lelkész funkcionált, délután négy órakor kezdődött, majd megindult a hat fekete lótol vont díszes gyászkocsi a felsőtemető felé. Amerre a hosszú menet elvonult, az emberek mindenütt kalaplevéve, mely megilletődéssel néztek utána. A gyászkocsi előtt egy százados selyempárnán vitte az elhunyt hajtárs érdemrendeit, a kocsi után megtörtén haladt az elhunyt kapitány két fivére. A temetésen résztvett az Aradon állomásozó 12. huszárezred egész tisztikara a parancsnokló ezredessel az élén, miután Stroiescu kapitány is ennek a huszárezrednek volt aktív tisztje. Ezután következtek az aradi gyalog- és vadászrezdek tisztjei, majd a kapitány árva maradt százada lovagolt. Megható látvány volt, amint a kapitány fekete szövetű bevont lovát vezette egy katonára a menetben. A lovas nélkül maradt paripa lehorgasztott fővel kísérte gazdáját utolsó útjára. A hosszú menet a katonazenekar gyászduldoinak hangjai mellett ért ki a felsőtemetőbe, ahol örök pihenőre helyezték a fiatal katonatisztet.

— Robbanás egy bányában. Kölnből táviratozzák: Hochfeld mellett bányarobbanás történt. Negyven francia szolgálatban álló munkás és a velük tusként letartóztatott két munkavezető szerencsétlenül járt. Ugyanabban a tárnában az előző napon elszakadt a felvonó kótel és négy ember meghalt.

— Eljegyzés. Deutsch Alfréd (Kölozsvár) eljegyezte Bandur Piroskát Aradról.

— Házasság. Kornis Ilia és Földes Endre e hó 17-én d. u. 6 és fél órakor tartják esküvőjüket. (Minden külön értesítés helyett.)

— Menetrendváltozás az Arad-Hegyaljai Villamos Vasúton. Az Arad-Hegyaljai Villamos Vasút vonatai e hó 17-től, hétfőtől kezdődően következőképpen fognak közlekedni Aradról: 5 ó. 10 p., 8 ó. 11 ó. 30 p., 14 ó. 3 p. és 18 ó. — Pancotáról: 5 ó. 7 ó. 58 p., 11 ó. 23 p., 14 ó. 25 p. és 17 ó. 50 p. Radnáról: 5 ó. 20 p., 8 ó. 16 p., 11 ó. 44 p., 14 ó. 44 p. és 18 ó. 11 p.

— Harc a cigányokkal. Ma reggel arról értesítették a timisoarai rendőrséget, hogy az erzsébetvárosi szőlőkben nagyobb cigánykaraván garázdálkodik. A rendőrség egy különítménye azonnal kiment a helyszínre, ahol a cigányok revolverlövészekkel fogadták a közeledő rendőröket. Ezek visszvonozták a lövéseket, mire a cigányok megadták magukat. Valamennyiüket letartóztatták.

— Pénzügyi kinevezések. Battala János timisoarai (temesvári) pénzügyi osztályfőnököt a pénzügyminiszter ugyancsak a timisoarai pénzügyigazgatósághoz átfelügyelővé nevezte ki. Helyére Komár Rezső pénzügyi főtanácsost nevezte ki a miniszter.

— Az országos dalosverseny résztvevőiről és Lányi Ernőről, a magyar dal nemrég elhunyt apostoláról hoz képeket a Vasárnapi Ujság. Bemutatja ezenkívül sikerült felvételekben japán földrendés dulta tájait, az olasz flotta által megtámadott Korfui várat és az erdélyi sportélet nevezetesen temesvári és nagyváradit eseményeit. A különösen érdekes száma ára változatlanul 10 lei.

— Iskola megnyitása alkalmából gyermek patent harisnyát olcsóbban, vásárolhat mint bárhol Szűcsnél Arad, a motorállomással szemben.

„Ezüst király”. Bemutatója ma vasárnap az Apollóban

— **Uj élelmiszerárak Temesvárott.** A timisoarai városi tanács szeptember 16-iki érvényű a következő új maximális árakat állapította meg: Lisztárak, nagyban: barnaliszt 5, főzöliszt 7.75, 0-ás liszt 9.50, rozsliszt 6.50, kukoricaliszt 6 lei kilogrammonként. Lisztárak, kicsinyben: barnaliszt 6, főzöliszt 9, 0-ás liszt 11, rozsliszt 7.75, kukoricaliszt 7 lei kilogrammonként. Kenyerárak: barnakenyér 5.60, főzölisztből készült kenyér 9, rozskenyér 8 lei kilogrammonként. A pékek kötelesek barna kenyeret állandóan raktáron tartani. Husárak: marhahus I. 20, II. 18, tinóhus 14, levesnek 12 lei, borjúhús hátulja 26, eleje 22, juh-hús hátulja 15, eleje 13, sertéskaraj 30, sertéscomb 28, más részek 26 lei kilónként. Olvasztott zsír kilója 60 lei. Halárak kilónként 30—50 lei között váltakoznak. Tejárak: főzött tej a piacon 2.50, físzteje 4, házhoz szállítva 4.50, pasztörizált tej 5, házhoz szállítva 5.50. A vendéglők részére új maximális árakat állapított meg a timisoarai városi tanács, az eltörölt fényvüzési adókról a maximális rendelet sem emlékezik meg. A bérkocsik és a szállodák részére megállapított új árakat a kocsikon, illetőleg a szállószobákban lévő táblák tüntetik ki. Fürdőárak: Közponfi fürdőben gőz 24, kád 26, belvárosi fürdőben gőz 18, kád 20 lei.

— **Halálos végül korcsmai verekedés.** Az aradmegyei Kisiratos község korcsmájában esütőtűkön este halálos verekedés történt. — Fodor György két testvérével borozgatott a korcsmában. Éjjel felé Fodor György szóváltásba elegyedett a szomszéd asztalnál ülő Horváth Andrással. A veszekedés tettlegessé fajult, a három testvér addig ütötte Horváth Andrást, míg az eszméletét veszítette. Ma reggelre Horváth belső vérzés következtében meghalt. A Kisiratosi csendőrség a gyilkos testvéreket letartóztatta és átadta az aradi ügyésznek. Dr. Popoviciu Sever, helyettes vizsgálóbíró meghallgatta kifés a verekedő bűnösöket, akiket előzetes letartóztatásba helyezett és egyben elrendelte az áldozat holttestének felboncolását. A boncolást dr. Bradear Athanasz vármegyei főorvos végzi.

— **Dr. Reményiné és Dörnerné az Arad, Eminescu (Deák F.) utca 12. számú ház első emeletén levő női kalapszalójába már megérkeztek a legújabb és legmodernebb párisi modellek. A divatos és szép kalapok a legszerényebb árakon kaphatók. A szalón nemcsak új kalapokat ad, hanem divatjamúlt kalapokat átalakít, fest és tisztít és ezeket is a legújabb modellek szerint. Amellett, hogy a legjutányosabb árakat számítják, a munkákat a legrövidebb idő alatt végzik el. Férfikalapok tisztítását és festését is elvállalják.**

— **Letartóztatott temesvári állatorvos.** Szekeres Árpád timisoarai ismert állatorvost a timisoarai ügyészség intézkedésére a rendőrség letartóztatta és beszállította az ügyészség fogházába. Az állatorvos letartóztatása egy társaságbeli hölgy feljelentésére történt, aki a feljelentés szerint nemrégiben több ékszeret adta át neki elzálogosítás végett, az állatorvos azonban sem az ékszerekkel, sem a pénzzel nem számolt el.

LEGUJABB. Rákosi Viktor súlyos beteg.

(Az író állapota válságosra fordult.)

Budapesti távirat szomorú hírt hoz azoknak, akik szeretik az irodalmat. Rákosi Viktor, a nagynevelű magyar regényíró és Szpulisz néven kedvelt humorista súlyosan megbetegedett. Rákosi Viktor már évek óta betegeskedik. Egyidőben hosszabb ideig tartózkodott Ara-

Életveszélyben az olasz király leányai.

Római távirat jelenti, hogy az olasz király két leánya: *Matilda* és *Giovanna* királyi hercegnők hirtelen megbetegedtek. A királykisasszonyok betegágya mellett Róma legkiválóbb orvosprofesszo-

— **Lökötök a bíróság előtt.** Az aradi törvényszék büntetőtanácsa ma kilenc ótoltvaj bűnügyében kezdte meg a főtárgyalást. Kovács Leó cigány és nyolc társa faluról-falura jártak és a vásárok alkalmával mindenütt több lovat loptak el, míg a milovai csendőrség egy alkalommal tetten érte a tolvajokat, le tartóztatta és átadta az aradi ügyésznek. A mai tárgyalásra huszonöt községből nyolcvan tanút idéztek be a Károsultakon kívül. A tárgyalást délután is folytatja a törvényszék, estig azonban a tanúkihallgatások nem fejeződtek be. Minthogy még újabb tanukat is jelentettek be, a tárgyalást elnapolták.

— **A háztű házipar a temesvári árumintavásáron.** *Cosma Lucia* urnó felhívást boosájtott ki, melyben elmondja, hogy a mintavásár vezetősége egy termet boosájtott rendelkezésre és felszólítja az összes házipari érdekeltségeket, hogy elárusításra szánt tárgyaikat küldjék be a mintavásárra. Elfogadtnak: szövészek, himzészek, az itt lakó nemzetiségek egész népviseletei, vagy egyes részek, házipari szönyegek, dísz-tárgyak, fafaragások, butorok, fazekasárak, régi vagy csak a forma és motívum valódi legyen. Az árusítást és őrzést megbízható egyének végzik, de a tulajdonosok maguk is végezhetik az árusítást. Minden tárgy biztosítva lesz tűz és betörés ellen. Bejelentések és kérdések szeptember tizenötödikéig *Cosma Lucia* címére, Temesvár, Str. Miron Roman 4-a, inézendők. Az árak szeptember 17—19-ig hozandók a mintavásárra. A kiállítók ötven százalékos vasuti kedvezményt kapnak, mert a vasuti jegy és fuvarlevél visszafelé fizetés nélkül érvényes.

— **Szép férfi frizurához** elengedhetetlen a Brázay Brillantin. Kapható mindenütt. Nagyban Hehs és Klein cégnél Arad.

don, ahol néhai dr. *Opre* hidegvér-kuráját használta. Akkoriban javulás következett be állapotában. Az utóbbi időben ismét elővette régi baja, amely ágyának döntötte. Mára a nagybeteg író *állapota válságosra fordult*. Orvosai minden percben várják a katasztrófa bekövetkezését.

— **Dr. Groszman Emil** tüdőbetegket éntul külön rendelő órában fogad esütőtök és vasárnap kivételével délelőtt 12—1-gy Str. Horia (Széchenyi-u.) 10.

— **A csapodár szépasszony,** Átindék a tulvilágról. A konkurens detektiv, Az aradi színház új szezonja, A nagy költő csalódott. A fiammal utaztam (Nagy Endre). Szenzációs hírek, Tréfás apróhirdetések, stb. című pompás cikket közöl az „Aradi Fáklya” mai legújabb száma.

— **Csáky órák és vörösk műterem.** Elsőrangú kivitelben készít óralavítást és finom ékszerésést. Új órák és ékszerek legjobb beszerzési forrása. (A városházával szembeni épületben Str. Horia (Széchenyi-utca) 1. szám.)

— **Kétlészakadt vonat.** London távirat jelenti: Egy Manoheste felé haladó tehervonat kapcsolói Ruzhva állomáshoz közel elszakad és tizenegy kocsi lemaradt a vonatról. A közeli meredek pályán negyven mérföld sebességgel rohant neki a vonat első részének és három kocsi pozdorjává zúzódott. A vonat első részében egy lovat is szállítottak, amelynek csodálatos módon semmi baja sem történt, a lovaszfiu pedig oly mélyen aludt, hogy nem is tudott az összetörlözésről.

Mozi.

— **Aradi mozi-hírek.** A legmonumentálisabb filmek egyike. Az ezüstkirály vasárnap tartja diadalmos bevonulását az Apollóban. Vasárnap, hétfőn és kedden a grandiózus filmszenzáció első része kerül színter. A március 13-ika címmel ez megrendítő képét adja annak, hogy álnok és kegyetlen szívű emberek jól kiszámított hadjárata mint taszithat le a magas polcra! egy ártatlan férfit, akik a szeernesetlen és szagul rendezett véletlen még gyilkosság gyanújába is kever, úgy hogy állást, pozíciót ott-hagyva, menekülni kénytelen. Ez a rövid története csak a nagyszerű drámanak, amely izgalmas jeleneteivel az első pillanattól kezdve lenyűgözve tartja a nézőt. — **Vörösbegy,** Moly Tamás híres kalandortörténetét az Uránia közönsége megérdemelt szeretettel fogadta. A film, melynek főszerepeit a legkiválóbb magyar színészek alakítják, változatlanul nagy sikert aratott. Vörösbegy, az elbájosan kedves szélhámos, egyik kalandja alkalmával megismerkedik a

rendőrfőnök leányával s rendkívül ötletes, izgalmas és mulatságos bonyodalmak után feleségül is veszi. Az uri betörő kedves históriája vasárnap, hétfőn és kedden látható még az Urániában.

Sport.

— **Az AAC. old-boys** atletikai versenye. Igen jól sikerült old-boys atletikai versenyt rendezett az AAC. szombat délután. Részletes eredmények: 80 m. síkfutás: 1. Valerián (AAC.) Magasugrás: 1. Valerián (AAC.) 148 cm. Gerelydobás: 1. Eisenmagen (A.C.) 34.20 m. 110 m. gátfutás: 1. Mittermayer (AAC.) Súlydobás: 1. Valerián (AAC.) 9.87 m. 50 m. síkfutás: 1. Körösi (AAC.) Távolugrás: 1. Mittermayer (AAC.) 5.60 m. 1500 m. távgyaloglás: 1. Székely (AAC.) 200 m. síkfutás: 1. Lengyel Béla (AAC.) 29 mp. 4×100 m. staféta: 1. AAC. csapata, 2. ATE.

— **Galambfővő-verseny.** A Szamosújvári Vadászegylet szeptember 23-án tartja meg II-ik galambfővő versenyt Károly trónörökös fővédnöksége részvételével. A verseny védnökei ezek: Gróf Bethlen Balázs, gróf Bethlen György, gróf Bethlen Ödön, Boza Á. alezredes, Dimitriu C. Victor pénzügyigazgató, dr. Hatigan Emil egyetemi tanár, dr. Hatigan Gyula egyetemi tanár, báró Inczedy Ádám, dr. Iacoboviciu egyetemi rektor, báró Kemény Pál, gróf Kornis Károly, dr. Mihali Tivadar szenátor, Micsa Victor polgármester, Mocsonyi Antal öfelsége fővadászmestere, báró Montbach Imre, báró Montbach Jenő, Petala Miklós tábornok, a VI. hadtest parancsnoka, Podoaba Jenő vadászati felügyelő, dr. Prodan János Szolnok-Doboka megye főispánja, Stankov Gheorghe ezredes helyőrségi parancsnok, dr. Tatar Coriolan egyetemi tanár, gróf Teleki László Gyula, dr. Utalea Octavian Cluj polgármestere, gróf Wass Béla, gróf Wass Endre, gróf Wass Jenőné. Benevezéseket Moldovan Tergely egyetemi titkár fogad el szeptember 20-ig, aki is a versenyzőket a szükséges felvilágosításokkal és löszabályokkal látja el s az elszállásolásról gondoskodik. — **Benevezési díj az összes számokra 300 lei.** A díjak értéke 20.000 lei.

— **Kétlészakadt bajnoki mérkőzés.** Vasárnap délután különleges sporteseményben lesz része a közönségnek akkor, amidőn az őszi szezon első vasárnapján négy csapat küzdelmében győvörködhet. Délután 3 órakor CAMP—ATE. játszik, utána 5 órakor az AAC.—Gloria-CFR. találkozik ismét, ezuttal a bajnoki két pontért. A mérkőzések az óvártéri pályán foltnak le.

— **AMTE. országos nagy kerék-párversenye ma, vasárnap délelőtt 10 órakor a voraléban!** Biztos indulók a galati és bucurestii versenyzők mellett még az Oradea-mare, Meteor és az AMTE. hatalmas és jó kondícióban levő kerékpáros seregéje.

Vörösbegy

Loth Ilia, Csontos, Lafabar, Szaremi és Tompa Bélával a főszerepben. Moly Tamás pompás detektivregénye filmen, ma vasárnap, hétfőn és kedden az

Urániában

Mulatságok

— Az aradi Outenberg-dalkör ma, vasárnap este pont 8 órai kezdettel a Munkás-Otthon nagytermében, Kováts Gyula karnagy vezetésével, a dalkedvelők és a pártoló tagok tiszteletére táncal egybekötött dal-estélyt rendez.

Közgazdaság.

A leu emelkedése.

A mai zürichi 2.6250-es leujegyzés alapján egy svájci frank árának alig 38.10 lei felel meg, a belföldi árak azonban a lanya forgalom ellenére is közel egy leuval drágábbak. Ez ismét eklatáns bizonyítéka annak, hogy a devizakorlátozás miatt szünetelő szabadforgalom és versenyhiány folytán az árak csak nehezen alakulnak az adott viszonyokhoz, de csak olyan esetekben, ha a leuemelkedés folytán olcsóbb franknak kellene kialakulniuk. A leuesést ugyanis igen gyakran már eleve jelzik a bankok aránytalanul magas devizaárai. Azonban leu szilárd irányzata idején a közönség lehetőleg nem vásárol, amit a belföldi piac mai lanyhasága is mutat, mert igyekeznek az esetleges előnyösebb árakat kivárni, ezért igen valószínű, hogy az autorizált intézetek sem tudják tartani magas áraikat.

A francia frank ma ismét jelentős emelkedést ért el Zürichben, meghaladta a 33 frankos árat és emelkedése közvetve kihat a leura is, aminek irányzata továbbra is szilárd. A leu árának fokozódó növekedését egyébként a külkereskedelmi mérlegünk javára is elősegíti. A lira, amely már tegnap este elérte a 25 svájci frankos árat, ma kissé alábbcsökkent és a svájci frank napok óta tartótt árcsökkenése is megállani látszik.

Aradi valutaárak. (Szeptember 15.) Francia frank 12.50, svájci frank 40, dollár 222, dinár 2.15, szokol 630, márka 0.000040, lira 9.50, angol font 1000, magyar korona 0.0080, osztrák korona 0.003250. — Kifizetések: Budapest külföldi 80, belföldi 145, Bécs 330, Berlin 0.000040, Prága 655, Zürich 3875, Milano 9.80, London 990, Páris 12.75, Newyork 219, Belgrád 240.

Temesvári valutaárak. (Szeptember 15.) Berlin 0.000010, márka 0.000040, Newyork 218, dollár 221, London 985, angol font 995, Páris 12.60, francia frank 12.80, Zürich 38.20, svájci frank 38.80, Milano 9.60, lira 9.25, Belgrád külföldi 230, belföldi 2.20, dinár 2.18, Prága 6.46, szokol 6.25, Budapest belföldi 90, belföldi 140, magyar korona 125, Bécs 333, osztrák korona 310.

Bucuresti tőzsdezárlat. (Szeptember 15.) Kifizetések: Páris 12.70, London 995, Newyork 220, Milano 9.60, Zürich 39, Bécs 0.003250, Prága 6.65, Budapest 0.0130, Valuták: Napoleon 800, márka 0.000023, léva 2, török lira 1.18, angol font 980, francia frank 12.40, svájci frank 40, lira 910, drachma 3.80, dinár 2.30, dollár 224, lengyel márka 0.000950, osztrák korona 0.0032, magyar korona 0.0095, szokol 6.10.

Zürichi nyitás (Szeptember 15.) Berlin 0.000005, Amsterdam 221.25, Newyork 563.25, London 2557, Páris 32.85, Milano 25.05, Prága 16.9250, Budapest 0.03, Belgrád 6.10, Bucuresti 2.6250, Varsó 0.0021, Bécs 0.007925.

Zürichi zárlat. (Szeptember 15.) Berlin 0.0000475, Amsterdam 221.50, Newyork 563, London 2557, Páris 33.05, Milano 24.95, Prága 16.9250, Budapest 0.0305, Belgrád 6.10, Bucuresti 2.6250, Varsó 0.0021, Bécs 0.007925, Szófia 5.55.

Budapesti Devizaközpont jegyzése. (Szeptember 15.) Napoleon 602000, Amsterdam 7620—8060, Belgrád 210—224, Berlin 0.00024, Bucuresti 92—105, lei 93—100, London 88100—92500, angol font 88600—93000, Milano 862—917, lira 872—927, Newyork 19400—205000, dollár 19700—20800, Páris 1130—1196, francia frank 1145—1211, Prága 586—630, Varsó 0.0730—8955, Bécs 0.2750—2050, Zürich 3440—3660, svájci frank 3460—3680.

— **Pénzvilág - Rumänische Finanzwelt** a bel- és külföldi kereskedelmi és ipari élet szaklapja. Szerkesztőség és kiadóhivatal Oradea-mare, Strada Jókai Mór 17.

— **Aradi ingatlanok forgalma.** Özv. Trohescu Jánosné eladta Calea Aurel Vlaim 10. sz. házat 60000 leierért Scheidl Istvánnak.

— **Kánya Gyula és Géza** eladták a Str. Minervei ingatlanokat 60000 leierért özv. Dvorzsák Lajosné és Grubmüller Mátyásnak.

— **Postás Imre és neje** eladták a Str. Dr. Ratin 18. sz. házat 100.000 leierért Provini József és neje, ugy Simon Lázár és nejének.

— **Stühl Ferencné** eladta a Str. Lenkey-u. 5. sz. házat 100.000 leierért Schneider Ferencnek.

— **Biener I. József és neje, ugy Gabris Géza** eladták a Str. Barbu Delevrona 7. sz. házat 230.000 leierért Bocsan György és nejének.

— **Barcza János és neje** eladták a Str. Madách 1—a) sz. házat 120.000 leierért Iritz Béla és nejének, ugy Gyújtó Sándor és nejének.

— **Székrekedés.** Krafft-Ebing professzor, az idegyógyítás világhírű kutatója, a FERENC JÓZSEF keszürvizet sok esetben kipróbálta s hatásával mindig meg volt elégedve.

SAKK.

Rovatvezető: Dr. Janny Géza.

19. Vezérgyalogmegnyitás.

Játszották Timisoarán, 1923 augusztusban, a bajnoki négyes-verseny.

Világos: **Salamon László** Sötét: **Dr. Steiner Adolf.**

1. d2—d4
2. Hg1—f3
3. e2—c4
4. Fe1—g5
5. e2—e6
6. Hb1—c3
7. a2—a3

8. Vd1—c2
Előkészítő alkalomadtán
b7—b5—öt.

9. Ba1—d1
10. h2—h3
11. Fg5—h4
12. Ff1×e4
13. Fh4×e7
14. 0—0

15. Fe4—a2? Itt nem áll valami hasznosan: F×H, H×H vagy rögtön Fd3 egyszerű volt és jó.

16. Vc2×e8
17. Hd5×e8
18. Fe8—b7

Most már látszik világos 15. lépésének gyengesége. Ha ugyanis cserélt volna, akkor most d5—dn egy sötét gyalog állna és a sötét futónak nem volna jó támadó állása.

17. Fa2—b1
18. Vc3—c2
19. Vc2—e2
20. Hf3—d3
21. f2—f4?

Jobb volt f2—f3-mal e3—e4-et előkészíteni, hogy a futó végre játékba jöjjön.

22. Bd1—c1
23. g2—g3
24. Kg1—h2
25. h3—h4
26. e3—e4

Világos gyalogot áldoz, hogy a nyomás alól némileg szabaduljon.

27. e4×f5
28. Ve2—f2
29. Bf1×f2
30. Bf2—e2
31. Be1—e1
32. Be1×e2
33. Be2—e3
34. Kh2—g1

Most már érvényesül a vezérszárny gyalogtöbblet.

35. Fb1—c2
36. Kg1—f2
37. Kf2—e1
38. Fe2—b1

A esések nem könnyítették világos helyzetét, sőt most rosszabbul áll, mint valaha.

39. Hd6—b5!
40. Be3—e5
41. Ke2—e3
42. Ke3—f2
43. f4×e5 +
44. Hd2×c4 +
45. Hc4—d6
46. Hd6—e8

1. d7—d5
2. Hg8—f6
3. e7—e6
4. Ff8—e7
5. Hb8—d7
6. 0—0
7. c7—c6
8. a7—a6

Tempovesztés

9. Bf8—e8
10. h7—h6
11. d5×c4
12. Hf6—d5
13. Vd8×e7
14. b7—b5

15. Hd5×e8
16. Fe8—b7

17. e6—e5
18. f7—f5
19. e5—e4
20. Hd7—f6
21. Jobb volt f2—f3-mal e3—e4-et előkészíteni, hogy a futó végre játékba jöjjön.

22. Ba8—c8!
23. Ve7—d6!
24. g7—g5!
25. g5—g4
26. h6—h5

27. e6×f5
28. Vd4×f2 +
29. Hf6—e4
30. He4—d6
31. Be8×e2 +
32. Kg8—f7
33. Kt7—f6
34. a6—a5!

35. b5—b4
36. Be8—e5
37. b4—b3
38. a5—a4

Azonnal vesz

Hb5+ és utána Hc3 valamivel tovább tartotta volna a játékot.

46. Hc2×a3!

47. He8—f6

Világos feladhatná, F×F, f×F; b×H, b2 szintén nyer, ha pedig világos a futócsere után a sötét húzást állva hagyja, akkor Ha3—c4 következik.

47. Ha3×b1

48. Hf6×h5

48. a4—a3

Világos feladja.

Virágcserep

minden méretben.

Fajence kályha,

ugyszintén

Chamotte téglá

kapható legjobb minőségben

Szilágyi & Comp.

aradi keramiai gyárában.

Telefon 556. 4914. Telefon 556.

Sensacio!

Sensacio!

10% kedvezményt ad a Missir Fiu & Comp S. A divatáruháza

Bulevard Regina Maria 21.

minden vevőjének aki 1000

!! leuen felül vásárol !!

Sensacio!

Sensacio!

Neyné és Krausz Emma

a budapesti Reiter-cég 15 éven át volt szabásműve szalonjukat Aradon, Str. Mejanu (Forray-u.) 3. sz. alatti lakásukon 14018 megnyitották.

Ecca

Fordító iroda ARAD, Strada Eminescu (Deák F.-u.) 40 a

BERSON

GUMMI SAROK ÉS GUMMITALP a legjobb anyagból MINŐSÉGI MAREK

Banat Hirdetési Iroda Timisoara (Temesvár)

Férfi- és női szövetek, VELOUROK, dubl-es télikabát-szövetek nagy mennyiségben raktárra érkeztek.

ORIENT divatáruház
Arad, Bul. Reg. Maria (Salcz-utca) sarok 18. sz.

1 Mtr. 150 cm. széles tiszta gyapjúszövet 190 lei. — 1 méter párizsi kötött selyem 325 lei.

Mintákat ingyen és bérmentve küld ORIENT.

Japán hősiesség.

(Az önfeláldozó szikratávírásh.)

Londonból jelentik: Tokiói híradás szerint a japán hírlapok dícséretes példaként említik *Taki Yonemult*, a tomiokói szikratávíró állomás önfeláldozó operatőrijét. — Három napon és három éjszakan át állomáshelyén kitarított és állandóan segélyjeleket adott le az Oceánon tartózkodó hajóknak és állandóan tudósításokat adott le a katasztrófáról. Három nap múlva váltották fel a kötelességtudó japánt, aki a kimerültségtől már alig tudott mozogni. Az önfeláldozás más példáját is felhozzák a japáni lapok. A japáni cselédeányok nem akarták elhagyni külföldi urnőiket és gyermekeiket. Inkább együtt pusztultak el gazdáik családjával. Japán házi szolgáló életüket veszélyeztették, hogy mások életét megmentse. Egy kulliról azt írják, hogy a lángok közé rohant, mert megakarta menteni urnőjét és ennek gyermekeit.

RENAISSANCE

divatáruház.

ARAD,

Str. Bratianu 2. Weitzer János-u, 2. Minorita-palota.

Meglepő olcsó őszi árjegyzéke Tisztviselők és alkalmazottak 10% kedvezményben részesülnek.

- 140 cm. tiszta gyapju női kabát-szövet ... 275 lei.
  - 140 cm. tiszta gyapju női ruha-szövet ... 168 lei.
  - 150 cm. angol velour kabát-szövet ... 420 lei.
  - 150 cm. férfi télikabát-szövet ... 290.- 410 lei
  - 150 cm. angol spricelt kelme ... 390 lei.
  - 75 cm. francia női ruhabársony ... 395 lei.
  - Cilinder és selyem kalaphársony minden színben ... 280 lei.
  - Gyönyörű mintás bélés 58-89 lei.
  - Egy ruhára való trikó selyem ... 1290 lei.
  - Crép marocain minden színben ... 240 lei.
- Női harisnya 39.- leltől, vásznak, chiffonok, ruháselymek, flanelok, vattelinek, szabó kellékek stb. legolcsóbb bevásárlási forrása.

Férfi kalapokat

... a legolcsóbban formáz, festi, tisztít: 5278

ALT M. kalapos,

Arad, Bulv. Reg. Ferdinand (Gores B.-tér) 23

MOTOR KE

Comick üzemben látható. Versenyen kívül munkatölgéskörmény és tartósság. Azonnal szállítható. 5278

Kovács Soma Társaságánál, ARAD.

Mercur hirdetes iroda. Oradea-Mare 1072.

Nagyothallók figyelmében!

A legújabb rendszerű berlini villamos zsebtelenok (Akustik-készülék) és elemek nagyothallók részére kaphatók: **Némethi Mór**nál Oradea-Mare (Nvárad) Teleky-u. 15. sz. alatti lakásán, ahol azok bárki által kipróbálhatók. Ha még oly magasfoku a nagyothallás, a leghalkabb beszédet is jól lehet hallani. Prospektust ingyen küld. 5248

Gőzgép

50 lóerős, magas nyomású, szelepes vezérmű Condensátorral Kazán Fisher tücszöves, 80 tüzfelületű, 8 légkörös, 20 méteres kémény

üzemképes állapotban eladó

Hercules gépműhely
Timisoara :: Telefon 724.

Házvevők figyelmébe!

Emeletes ház a város központján 6 szobás elfoglalható parkettás lakással. — Nyolc lakásos emeletes bérház 5 szobás elfoglalható lakással a város központján. — Emeletes bérház 8 modern parkettás lakással — Tizenkét lakásos emeletes üzletház 290 ezer. — Magánház 4 szobás lakással, vízvezetékekkel 180 ezer. — Belvárosi 3 lakásos kertes, földszintes ház 4 szobás, fürdőszobás elfoglalható lakással. — Kisebb és nagyobb bér- és magánházak, mind elfoglalható 3-6 szobás lakásokkal 150 ezer leitől 2 millió leig. — Díjtalan felvilágosítással szolgál HAÁSZ ALBERT ingatlanforgalmi irodája Arad, Strada Românului 5. (Zrinyi-utca.) 13539

Tüzifa kiárusítás

Str. Mucin Soaveola (Hajó-utca) 46. szám alatti fatelepén még csak rövid ideig tart, igyekeznek mindenki szükségletét fedezni. Kapható mindenfajta száraz hasábfu jóval **napi áron alul.**

Megrendelhető a telepen és

BASCH fakereskedő,

Strada Eminescu 10. alatti irodájában. Telefon 576. szám 5281

Kaiser-Borax

Mindenháznál olyan fontos

Mint a nyájnál a bojtár,

Vagy a kolompos.

IV-13675

Központi Éttermek
Télikertjének

ünnepélyes megnyitása.

Az ujonnan és modernül átalakított Központi éttermek **TÉLIKERTJE** ma 1923. szept. 16-án nyílik meg

Pontos kiszolgálás. — Tiszta faj borok.

Külön termek: lakodalmak, estélyek és zárt társaságok részére mindenkor rendelkezésre állanak.

Zárórág meleg ételek. — Esténként elsőrangú cigány és szalon zenekar felváltva hangversenyez.

AVIZ
(Primul.)

Tribunalul din Arad sub No. V. Fsoc. 54-14-1923. a luat la cunostinta, aproband hotararea Adunarii generale a fabricii de ghete „Transilvania” s. a., Arad, tinuta la 13 Maiu a. c. — de a lichida aceasta societate pe actiuni — si a inregistrat la 20. Iulie a. c. sub No. 54-4. Comisia de lichidare compusa din D-nii: dr. Stefan Anghel, Aloisiu Steigerwald si Victor Bosniacu.

In consecinta, conform dispozitiunilor Legii comerciale invatam din nou pe toti creditorii societatii sa-si anunte pretentiunile lor in scris, cu acte justificative, in rastimp de 6 (sase) luni dela publicarea a treia a acestei aviz, catre prezidentul Comisiei de lichidare, dl. primar dr. Stefan Anghel Arad.

Dupa expirarea termenului urmand distribuirea integrala intre actionari a restului de capital, pentru creditorii intarziasi nu mai putem primi nici un obligament pentru a le plati eventualele pretentii.

Arad, la 1. Septembrie 1923.

„TRANSILVANIA”

fabrica de ghete s. a. in lichidare ss. Dr. Stefan Anghel, ss. Aloisiu Steigerwald, ss. Victor Bosniacu.

ERTESI ES.
(Első.)

Az aradi kir. törvényszék V. Fsoc. 54-14-923. szám alatt jóváhagyta a „Transilvania” cipőgyár r. t. Arad. — folyó évi május hó 13-án tartott közgyűlésen liozott határozatát, amelynek értelmében ezen részvénytársaság felszámol — beiktatván folyó évi július hó 20-án 54-4. szám alatt a következő felszámolási bizottságot: dr. Anghel István, Steigerwald Alajos és Bosniacu Victor urakat.

Fentiek értelmében, valamint a keresk. törv. alapján, újlag felhívjuk a részvénytársaság összes hitelezőit, hogy követeléseiket ezen értesítés harmadszori közzétételétől számított 6 hónapon belül, okmányokkal igazolva, írásban jelentsek be dr. Anghel István polgármester úrnál Aradon, mint a részvénytársaság felszámolási bizottsági elnökénél.

Ezen határidő letelte után a hátralékos tőke teljes egészében a részvényesek között szét lesz osztva, — úgy, hogy a későbbi felszámolások — az elkésztett hitelezők esetleges követeléseikre nézve, — semmi néven nevezendő felelősséget nem vállalunk. 5277

„TRANSILVANIA”

cipőgyár r. t. felszámolás alatt Dr. Anghel István s. k. Steigerwald Alajos s. k. Bosniacu Victor s. k.

Intézeti szöveteiket és kalapokat jutányosan szállít: **Posch női divatáruház,** Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 8. szám.

Villanyberendezést elvállal úgy helyben mint vidéken **Návrády** Arad, Str. Metianu (Forray-u.) Nagy raktár oszlopokban és szerelési anyagokban. Vulcán: Str. Gara (Vasut-utca)

Hölgyeknek mindennapi használatra. Uraknak borotválkozás utánra ajánljuk a

HELACITOT

Izzadó 10nyos zsiros arc, egyszeri lemosásra esodás szép lesz, mintha valami lehet finomságu harmattal volna bevonya. (Miteszerek) atkák pár nap alatt elmúlnak. — Legártalmatlanabb areszépítő. — Készíti:

Dr. Földes és Hehs Margitöreme gyára Budapest, I., Bertalan-utca 26. Arad—Uj-Micalaca 1386

Urinők figyelmébe!

Az őszi szezon kezdetével sikeresen működő kalaptanfolyamomat újra megnyitottam. Valamint kalapujdonságaim megérkeztek.

Binder Kornélia,
ARAD, STRADA EMINESCU 42.
(Deák Ferenc-utca) 21.

Olcsó férfi-, női és gyermek-cipők elsőrendű kivitelben tartós jó anyagból

Czernóczki Testvérek
cipőüzletében kaphatók, Arad, Str. Marasesti 7. (Kossuth-u.) 3.

Saját készítés!

Butorok
a legjobb kivitelben állandóan raktáron és mérsékelt árak mellett kaphatók: 18779

VICTORIA-butorgyár,
ARAD, Strada Ioan Calvin 42.
Lerakat: (Strada Horia.)

Keresünk
1-300 holdas
tűzfatermelésre alkalmas, lehetőleg **! bükkfaerdőt !**

Kedvező fekvés, kis távolság az állomáshoz, könnyű kiszállítási lehetőség megkívánatik. — Kiszállítás alóli mentesség és termelési engedély előfeltétel. — Körösvidék és a fővonal Dévág elönyben részesül. Közvetítőt díjazunk. — Ajánlatok „Tűzifa” jeligére Arad! Közlöny kiadójába kéretnek. 5206

5 waggon
bükkfából égetett **faszenet**
megvételre keresek. 5223
Pálffy Bálint
malomtulajdonos. Kiszén-Erdőhegy.

Arany-, ezüst tárgyak bevéltása, óra. ékszer javítása legjutányosabban (-) 5051 **Reiner Józsefnél** ARAD, a Lutheránus templom mellett.

MANOMETER

és mindenféle mérőműszereket készít, javításokat vállal:
Gáspár műszerész, Arad, Str. Horia No. 1.
javítás végett beküldött műszereket rövid idő alatt vissza küldöm. **Telefon 315.**

Női velur- és posztókalapok

minden divatszínben a legolcsóbb árakban, férfi velur- és keménykalapok nagy választékban. Bármilyen női vagy férfi kalap festését, minden divat színre és formára elvállalom. — Első aradi villanyerőre berendezett férfi- és női kalapgyártás

Bittenbinder Konrád Arad, Str. Eminescu 42—2. (Deák F.-u.) Fehér Kereszttel szemben.

Rheumát, köszvényt

biztos sikerrel gyógyít:

a SIMAY-féle vizgyógyintézet

szénsavas- és kénes fürdője.

NYITVA! férfiaknak reggel 7-től d. u. 2-ig nőknek délután 2-től 8 óráig. 3388

Aranyát, ezüstjét, briliáns- és gyémánttárgyait a legjobban eladhatja **Waldmannál** Arad, Piata Avram Ianou 14. (velt Szabadság-tér) 5088

En Csillag Anna

185 cm. hosszú óriási Loreley hajamat az általam feltalált kenőcs és szappan 14 havi használata után kaptam. Ez az egyedüli szor hajhullás ellen és annak növeését előmozdítja, a fejbőrt erősíti. Férfiaknál előmozdítja a teljes, erőteljes szakálnövést

és rövid használat után úgy a haj, mint a szakáll természetes fényű és sűrűségű lesz és megkímél a legvégsőbb korig előtti korai megöszüléstől. Egy tégely kenőcs Lei 50.— Egy darab szappan Lei 35.—

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában vagy az összeg előzetes beküldése mellett a romániai főlerakatokból: **Gracia Kozmetikai Laboratorlum** ARAD. 13775

Mütrágya
raktárra érkezett

Aradvármegyei Gazdasági Egyesület

14105

"COLUMBIA"

FEHERNEMUGYAR RESZVENYTARSASAG

ORADEA-MARE

Sürgőnycim: Columbia.

Aradi-ut 23—25. sz.

Gyártmányai: az összes férfi és női fehérneműek a legegyszerűbb commerce-árutól a legfinomabb kivitelig.

Radio 2727

5336

Dr. PASCUTIU
(ezelőtt Dr. Bácskay) féle
Himlő oltóanyag
legíríssebb állapotban állandóan kapható:
— detail és engros —
Hajós Arpád gyógyszerárban, ARADON, a megyeházzal szemben.

Ujdonság! **Ujdonság!**
A kellemes viseletű „FEMINA” gyógyhaskötő, mely elhárít sérveket, gyógyít vese és hólyag bajt, operáció után nélkülözhetetlen, orvosilag ajánlva, törvényileg védve. Egyedüli készítője: **Horváthné.** Ezenkívül készítek és átalakítok modern csipőfűzőket. Piata Catedrali (Thököly-tér) 6. szám. 4926

Csobod János
vizsgázott fogtechnikus
5zv. Morgenstern Gyuláné fogszatimütermét Arad, Strada Bratianu (Weitzer János-utca) 15., a főpostával szemben átvette. 4076

Azonnal elfoglalható 3 szobás, előszobás belvárosi magánház Calea Saguna (Választó-u.) eladó. Bővebbet d. e. 10—12-ig, d. u. 3—6-ig Str. Dorobantilor (Urbán Iván) és Calea Saguna sarok **Lapuska vendéglő.**

In sämtlichen **FARBEN** für Handel Industrie u. Gewerbe unterhält umfangreiches

LAGER

Arzberger, Schöp & Co. G. m. b. H. Eisenach (Deutschland) Anfragen sind zu richten an unseren Vertreter Herrn

J. DAVID, ARAD, Str. Ciorogariu 15. (Vécsey-utca) 7. 4745

Győződjön meg arról, hogy mindennemű férfi fehérneműek a legdivatósabb kivitelben, továbbá Lillom-schiffonok és vásznak, ing-zefírek, voalok, grenadinok, férfi- és női-harinyák dus választékban, legolcsóbb árakon **Varjasnál** Str. Metianu (Forray-u.) „Az arany kakas”-hoz.

Cipő ujdonságok az őszi szezonra megérkeztek **Apponyi Testvéreknél, Arad.**

Szülők és deákok figyelmébe!

Iskolabeiratáskor legelősbban vásárolhat: Harisnyát, kertyét, avatort, mindesszemé kötöttáru stb.

Szabolcsi-Klein divatüzletében,

Arad, Str. Mejlau 2. (Ferry-utca) :: Gyönyörű kötött női ruhák **Lei 520.-**

Aki olcsó és jó linoleumot vagy viaszkos vásznat akar vásárolni,

nyg keresse fel az **UJ LINOLEUM ÜZLETET**, Arad, Strada Mejlau 3. (Ferry-utca). Szives pártfogást kér:

Kramer Béla

Apró hirdetések

Üzletek.

KORCSMA két szobás lakással Calea Bihorului (Nagyvárad-uton) 40 ezer leiert átadó. Cim Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5286

Lakás.

MODERN 3 szobás lakás butorral főutvonalon 230 ezer leiert átadó. Cim Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5265

TÖBB butorozott szoba, fürdőszoba használattal kiadó. Cim Ecce, Arad, Strada Eminescu 40a. 13962

CSAK utiházban külön szoba és fürdőszoba használattal teljes ellátást keres hivatalnoknő. A család gyermekét román és német nyelvben tanítanám és megfelelő ellátási összeget is fizetek. Cim "FLORA" líkőrgyár Arad, Str. Metianu (Ferry-utca) 1. 5276

TÖBB 1-2 szobás lakás irodának is alkalmas, valamint egy 16 m. hosszú szőraz I. emeleti helyiség raktárnak, vagy műhelynek kiadó. Ecce, Arad, Strada Eminescu 40a. 13962

ORVOSI rendelőnek vagy irodának alkalmas két szoba átadó a központban Cim Ecce iroda Arad, Str. Eminescu No. 40a. 13962

NYELVI külön bejárata butorozott szoba, szonnal kiadó. Cim Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5294

EGY szoba-konyha butorral, vagy butor nélkül október 1-re kiadó. Menczer, Str. Eminescu 16-31. 5295

MAGÁNOS urinő butorozott szobát keres teljes ellátással főter közelében. Címeket Kelet hírlapirodába Arad kér. 14018

Ingatlan.

EGY sarokház jóforgalmu fűszerüzlettel, termény, ital, trafik és bályegárusítással eladó. Cim Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5298

MICALACA-NOU (Ujmikelaka) F6-u. 14. számu ház nagy gyümölcsös és szőlős kerttel jutányosan eladó. 5292

ARAD, STR. EPISCOPUL RADU 27. (Magyar-utca 12.) számu ház lakással eladó. 5176

STRADA OITUZ 18. (Illés-utca 68.) számu ház eladó. 5195

KÉTSZOBÁS magánház istállóval, nagy kerttel eladó. Str. Sava Raicu 121. 5242

POPESCU ADRIAN Maderaton (Magyaradon) eladja lakható házat, 4 kat. hold és 3 kat. hold szőlőjét terméssel, felszereléssel együtt. Ugyancsak elad 1000 hekto ászok hordót külön is. 5251

Oktatás.

ROMÁN társalgási órákat adnék, komolyabb föltétlen uri egyének. Ajánlatokat "Semmi egyebet" címen Wallinger hirdetője Arad továbbít. 13329

FRANCIA oktatást ad Párisban született urinő. Bővebbet szíveségből: Keppich könyvkereskedésében Arad. 5304

ROMÁN ÓRÁT vennék VI-VII. osztályos gimnázista leánytól. Cim az Aradi Közlöny kiadóban. 5284

Ellátás.

VÁROS központjában uricsalád diákot teljes ellátásra elfogad. Cim Wallinger hirdetőjében Arad. 13329

KATHOLIKUS gimnázium közelében teljes ellátást kaphat két iskolás gyermek. Cim Kelet hírlapiroda Arad. 14017

KIS diákány vagy fiu uricsaládnál teljes ellátást nyer, esetleg zongorahasználattal. Cim: Wallinger hirdetőjében Arad. 13328

KÉT iparos teljes ellátást nyerhet heti 280 leiert. Burgerné, Strada Sava Raicu 152-154. (György-utca) 97. 5246

KÉT nagyobb tanuló ellátásra felvétetik Arad, Strada George Lazar 5. Garal-nénál. 5252

FIATALEMBER kvártélyt kaphat Arad, Str. Buciumului 16. (Lehel-utca 13.) 5245

FIATALEMBER kvártélyt kaphat Arad, Str. Buciumului 20. (Lehel-utca 17.) 5244

Hirdetmény.

Pánatulnou községnél egy irnok, vagy gyakornok nyer alkalmazást legyző. 5247

Régi fogakat és tövött arany fogakat a legmagasabb árban veszek

Mondjalled

vizsgázott fogász. ARAD, Bul. Reg. Ferd. 17., József főherceg-u 17.

Malomvevők figyelmébe. Eladók!

Műmalom konkurrenz nélküli, kedvező fizetési feltételekkel, lakóházzal. — Műmalom kereskedelmi és vámörésre bevezetve, lakóházzal, sok melléképülettel. — Műmalom teljesen jó állapotban, lakóházzal, kereskedelmi és vámörésre bevezetve, vasuti állomás tözsomszéd-ságában. — Henger-malom a községben egyedül álló, mind nagy forgalommal, legjobb buzatermő vidékeken. Díjtalan felvilágosítással szolgál HAÁSZ ALBERT ingatlanforgalmi irodája Arad, Str. Romanului 5. (Zrinyi-u.) 13339

Üzletvevők figyelmébe!

Szálloda és vendéglő elfoglalható 2 szobás lakással a vasuti állomás közelében. — Vendéglő külön csapszékkal, 2 szobás lakással a vasuti állomás közelében. — Vendéglő a város legforgalmasabb utcájában hozzátartozó 3 szobás lakással. — Fűszerüzlet 1 szobás lakással, nagy forgalommal, olcsó házbérrel. — Fűszerüzlet 2 szobás lakással, hosszabb bérszerződéssel, olcsó házbérrel. — Vendéglő a város központján óriás italforgalommal, hosszabb bérszerződéssel. — Pálinka és borkimérés nagy italforgalomsal, hozzátartozó 2 szobás lakással a város központján. Díjtalan felvilágosítással szolgál HAÁSZ ALBERT irodája Arad, Strada Romanului 5. (Zrinyi-utca.) 13339

CONVOCARE.

Societatea Anonimă Forestieră din Lomas

și fine

XI. Adunare generală ordinară anuală

in 25. Septembrie ora 5 p. m. 1923. in localul propriu din Arad (Bulevardul Regele Ferdinand No. 4.)

cu următorul program :

1. Raportul de gestiune al Consiliului de Administrație.
2. Raportul Comitetului Censorilor, stabilirea bilanțului pe anul 1921-22, și aducerea hotărârei referitor la repartizarea profitului.
3. Descărcarea Consiliului de Administrație și a Comitetului Censorilor.
4. Fixarea retribuțiilor Comitetului Censorilor.
5. Complectarea Consiliului de Administrație.
6. Alegerea Comitetului Censorilor.
7. Modificarea paragrafului 6. din statute și aducerea hotărârei referitor la acceptarea textului rectificat al statulelor.
8. Eventuale propuneri.

Stimații D-ni acționari, cari doresc a participa la adunarea generală, sunt rugați, ca in conformitate cu paragraful 14. din statute, să înaintească ași depune acțiunile împreună cu cupoanele încă neexpireate, cel puțin cu trei zile înainte de terminul adunării generale, la cassieria societății anonime in Arad, Bulev. Regele Ferdinand No. 4.

Arad, la 15. Septembrie 1923.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE.

DEBIT **BILANȚUL GENERAL încheiat pe 31. Octombrie 1922.** CREDIT

ACTIVA		Lei	b.	PASIVA		Lei	b.
Investițiuni	— — — — —	7.345,116	83	Capital social	— — — — —	2.250,000	—
Păduri	— — — — —	10.223,230	28	Fonduri de reserve	— — — — —	5.109,360	21
Stocuri de materiale și alte stocuri	— — — — —	20.561,380	—	Creditori	— — — — —	68.409,522	84
Debitori	— — — — —	48.300,788	58	Conturi transitorii	— — — — —	5.825,272	72
Efecte și portofoliu de polițe	— — — — —	854,186	—	Rep. profitului din anul trecut	— — — — —	37.350,01	—
Numerar efectiv	— — — — —	521,762	58	Profit net pe 1921-22.	— — — — —	1.174.958,44	—
		82.806,464	22			82.806,464	22

DEBIT **CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE** CREDIT

		Lei	b.			Lei	b.
Dare, asigurare și alte cheltueli	— — — — —	3.348,719	43	Reportul profitului din anul trecut	— — — — —	37,350	01
Descriere pentru fondul devaluărilor	— — — — —	1.000,000	—	Profitul după materialele de cherestea	— — — — —	3.413,399	54
Profit net	— — — — —	1.174.958,44	—	Ale profituri	— — — — —	2.110,278	33
Reportul profitului din anul trecut	— — — — —	37.350,01	—			5.561,027	88
		5.561,027	88			5.561,027	88

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

Incheierea prezentelor socoteli a fost examinată din parte noastră, găsindu-se in conformitate cu cărțile principale și cele auxiliare și încheiate in înțelesul legii și al statulelor.

COMITETUL CENZORILOR

**Oszi felöltő- és ruha-
ujdonságok megérkeztek: JULIU PLESZ GYULA**

oágban, Arad, Str. Cal. Piriol (Vörösmarty-u.) 2., a színház hátsó bejáratával szemben. Külön mértékesítéssel. Saját angol és francia divat-
szalon. Olcsó szolid árak. Dus választék. Kérem a névre ügyelni.

Sok pénzt takarít meg, ha az
„Aradi Közlöny”-ben,
hirdet, mert hirdetésed nagyon jelenik meg a
„Bánáti Közlöny”-ben.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetéseket díjít szavak szerint számíljuk.
Minden szó hirdetési ár 2 lel.
Vastagabb betűvel 4 lel.
A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.
Hirdetéseket délután 8 óráig vesszük fel.
Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.
A legkisebb hirdetés ára 10 szócig 20 lel.
A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva szerdett alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelezés.

CICA szerdán okvetlen várom fel kinekor. Cica. 5239

HUSZONHAT ÉVES, intelligens urinó érdeklmentes barátságát keresi 40 éven aluli független, feltétlenül intelligens utiembernek. Levelet „Jó pájtás” jelígre Aradi Közlöny kiadója. 5241

„MAGAS állású tisztviselő.” Levelé későn érkezett. „Buziás” fürdőben tartózkodok. Nemzet tudással bírók és képezdőt végzetek előnyben részesülnek. Cim Aradi Közlöny kiadója. 500

Alkalmazás.

INTELLIGENS NŐT keresek második gymnazista leánykámhoz nevelőnek. Nemzet tudással bírók és képezdőt végzetek előnyben részesülnek. Cim Aradi Közlöny kiadója. 500

SZORGALMAS mindenek takarításban gyakorlott, felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4718

ÁLLÁST KERESÉK fűszer, csemege, rövidvár szakmában, esetleg raktárnoknak, vagy ügynöknek ajánlkozom. Biró István Gavósdia. 5197

ENGROSSISTA fűszerkereskedő segéd keresetük azonnali belépésre Ehrenfeld fűszerüzletébe. 5227

TEXTILARU nagykereskedésbe segéd felvétetik. Cim Aradi Közlöny kiadója. 5137

KERESÜNK lehetőleg nőtlen pincemestert, ki a kádár munkához is ért. Onica és Társa Chisineu. 14016

SZOBALÉANYT azonnali belépésre keresek. Pollák Sándor Arad, Strada Vladimirescu 12. (Dobó-utca.) 5256

ELSŐRENDÜ manikűrözöt keresek uriházhoz. Címeket „Manikür” jelígre Aradi Közlöny kiadója kérek. 525F

INTELLIGENS házvezetőnő ajánlkozok vidékre magányos urhoz, vagy papi házhoz a gazdaság vezetését is értl. Cim Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5254

VILLÁNSZERELŐ segédet állandó munkára keresek. Gáspár Arad, Strada Horia 1. 5272

SZAKKÉPZETT molnárt keresünk azonnali belépésre hettáratu malomhoz részecsdésre, Bővebbet Rácz Józsefnél Arad, Strada Capitan Ignatie (Kana-utca) 40. 5270

PÉNZTÁROS leány alkalmazást nyer Vojtek gyógyszerárban. 5269

GÉPLAKATOS tanoncokat felvesz Juhasz gépműhely Arad, Strada Mărăsesti 37-39. (Kossuth-utca 17.) 5268

FIATAL gyakornokot, raktárnokot azonnali belépésre kerestünk. Ajánlkozások Kardos, Gammer-cégnél Arad, személyesen eszközlendők. 5264

PERZSA szövésre és felvetésre szakértő leány ajánlkozok. Cim Arad, Strada Ghiba Birta 42. (Varjassy József-utca.) 5267

KISASSZONY két kisleány mellé kerestetik. Cim: Aradi Közlöny kiadója. 5276

KOCSIST lehetőleg nőt keres azonnali belépésre Dr. Birkenheuer, Ujarad, 13662

FIATAL munkaleányok felvételének „Perfect” bélyegzőgyár Arad, Str. Eminescu No. 15. (Deák Ferenc utca.) 13829

JORAVÁLO szakácsnő kerestetik, ki a román nyelvet bírja. Minerva gyógyszerár Arad. 14017

GÉP- és gyorsirónó ügyvédi irodába jó fizetés mellett felvétetik. Cim Aradi Közlöny kiadója. 5305

INTELLIGENTE deutsche Erzieherin welche eventuell Klavierkenntnisse besitzt wird zu einem 9 jährigen Mädchen aufgenommen. Rado Gyuláné, Arad, Bulev. Dragalina (gróf Apponyi-körút) 7/14., I. Stock. 5292

TISZTESSEGES mindenek leány azonnali felvétetik. Arad, Str. Eminescu 28/32. 5280

JOBBA mindenek, esetleg egy bejárónó felvétetik. Cim Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5279

FEHERNEMÜ varrónó házhoz kerestetik. Cim Kelet hírlapiroda, Arad. 14018

Vétel és eladás.

A. KISS si Fiul Arad. Posztó és szabó kellékek raktára, város házával szemben. 5271

VÁSZON-ERNYŐ üzletbejártat főlé, használt, de jókarban, hozzá való teljes vasfelszereléssel eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5000

DUPLAÁGYAS kézimunka terítő, kézimunka és tülstorok, filé, klópi és modeira kézimunkák, női fehérnemű és ágynemű, különböző butorok, dísztárgyak, 10 éves fiu téllkabát, női ruhák, stb. eladók Arad, Str. Consistorului 12. (volt Batthyány-utca 23.) I. em. jobbra. 1000

NÉGYSZÁZÖTVEN HEKTOLITER használt üres boroshordó 3-7 hektoliter nagyságokban eladó. Ertekezhetni Balnotzy Endre Dés. 5199

ANTIK tárgyakat, díszműveket, kézimunkákat függönyöket, szőnyeget, fehérneműt stb. bizományba veszek. Arad, Strada Consistorului 12. (volt Batthyány-utca 23.) I. em. jobbra. 1000

KÉZIMUNKÁHOZ legszebb előraizolások Ernest kézimunka üzletében Aradon, színház mögötti készíthetők. 5088

EGY kifogástalan fehér gyermekágy, matrácral együtt eladó. Arad Str. Marie Ohendi 18. 14018

TELJESEN jókarban levő szőlőprés olson eladó. Cim Kelet hírlapiroda. Arad. 14017

HINTÓ két lóra való szereszámmal eladó Arad, Str. Blandariei 81. volt 6b) 5288

SZAZHUSZ Voltos, 15 Amp. Dynamomalmok részére alkalmas, eladó. Horváth Rezső műsorész Arad, Str. Mocioni 7. 5289

ELADÓ 4 boglya hereszéna. Cim Aradi Közlöny kiadója. 5290

TELJESEN új gyermekkosci olson eladó. Micalaca-Nou (Ujmikolaka) F6-utca 14. szám. 5291

KIS Singer női varrógép eladó. Arad, Strada Numa Pompiliu (Kasza-utca) 4, Ratila Simon randőrüist. 5298

VILÁGOS hálószoba-butor eladó. Strada Miron Costin (Gróf Leiningen-u.) 2 5285

HOFFER ÉS SCHRANZ EREDETI MAGANJARO 12 éves, teljes felszereléssel 10 HP. — MAGY. GAZDASÁGI EREDETI MAGANJARO 13 éves, 8 HP. hozzá Dröschler oszlop, teljes felszerelve. — Négy belteték különösen 800 □ öles egymás mellett 40.000 leiert eladó. Bővebbet Kellner-iroda Arad, Str. Colonel Paullan I. CER. üzletvezetőséggel szemben. 5296

A NAGY KERESLETRE VALÓ TEKINTETTEL sürgősen kerestünk antik butorokat, perzsa szőnyeget, festményeket, műtárgyakat, régi íveg és porcelán tárgyakat, japán vázákat és ezüst ótvos munkákat. Vidéki meghívásra klutazunk. Szépművészeti Szalon Arad, Ortutay-palota. 13573

BUTOR RAKTÁROMBAN ebédők, háló szobák, valamint kárpitos áruk olcsó áron kaphatók. Wiergenfeld Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 40a) 13535

NYERSBORKÖVET veszek minden mennyiségben Irom Arnold Arad Str. Grigorie Alerandrescu (Bercseny-utca) 39. sz. 13631

KOCSIKENŐCS prima, tovottezsr, mindennemű gépkocsihoz nagyban áron kaphatók az Aradi Olajpar Részvénytársaságnál Arad, Bulev. Rezső Ferdinánd I. No. 46-22. Telefon szám 135-407. 8935

IRÓGÉPEK, kellékek raktára, szakszerű javító műhely. Szege, Arad, Piata Luther 2. Telefon 111. 13731

HÁJAT vesz, megfakult hajmunkák festését vállalja Fischer modern hajmunka vállalata Arad, Str. Mărăsesti (Kossuth-utca) 58. 4962

ELADÓ huszmillió magyar koronáért egy 50 HP. Wohanka nyersolaj motor két lend kerek, malom és más ilyen üzem hajtására kitűnően alkalmas, kifogástalan állapotban üzembe megtekinthető. Cim Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5196

NŐI BORKALAPOK Let 160.— viszonteladóknek érdekezemény Posch áruház Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 2. 5261

Sok pénzt takarít meg, ha a
„Bánáti Közlöny”-ben
hirdet, mert hirdetésed nagyon jelenik meg a
„Aradi Közlöny”-ben.

ÉRKEZETT Rohitschi Tempel, Styria, Salvator, Karlsbadi, Căcinalta, Hunyadi, Igmándi, Kardos ásványvízkereskedő. Arad. 5260

FÜRDŐKÁLYHA és kád, nagy takarék-tízhely eladó Arad, Str. Mocioni 17-21. Ferenczynél. 5266

FARKAS KUTYA nőtény, 10 hónapos, eladó. Arad, Strada Tribunal Dobra (Boczkó-utca) 11. 5258

ELADÓ egy jókarban levő zongora, egy 24 személyes ebédő-asztal, hordók, ká-dak, prés és borszivattyu. Szabó Már-tonnál Ghioroc. 5243

KLASSZIKUS Regénytár, Jókai összes műveit, Lexikon vásárol Krieszer papirkereskedő Arad, Strada Vladimirescu (Dobó-utca) 1. 13365

MICHELIN CABLE autógummit minden méretben, lezállított áron, Kovács So-ma és Társánál, Aradon. 5274

MŰTÁRGYAKAT, porcelánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szőnyegszőnyeget, egész gyűjteményeket a legmagasabb árban vásárol a Salon Artistique Arad, Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Eliz-palota.) 11895

VESZÉK könyvtárakat, hangjegyeket, bélyeggyűjteményeket, festményeket és hegedűket a legmagasabb áron. Kerpel Izó könyvkereskedése. 100.000 kötetes, kölcsönkönyvtár Arad. (Telefon 385. 13629

GABONAHÁMOZÓ 1-es számú, kifogástalan, malom részére, ugyszintén fafűrő vésővel eladó. Braun-malomban. Micalaca (Mikolaka.) 5143

Különféle.

KERÉKPÁROKAT, varrógépeket, gramofont legjobban javít Schwarcz mű-szerész Arad, Str. Brancovici (Lázár Vilmos-utca) 2. 13641

ASSZONYOK, leányok részére gyorsan és pontosan elsajátítható állandó varró-és szabásati tanfolyam Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 40a) udvari feljárt II. em. Ugyanott mindennemű felső ruha készítése elvállaltatik. 5240

FORGALMAS helyen műhelynek pince-helyiséget keresek, utára nyíló ajtó is vágok. Kiss Lajos festő Arad, Str. Mărăsesti (Kossuth-u.) 2. 5288

Bánáiban mindennemű
évtizedek óta
gyorsan
elhelyez
SCHATTELES ÜGYNÖKSÉG, LUGOS.
Telefon 16. 5111

**Apróhirdetések
folytatása a 11-ik oldalon.**

**Leány- és fiu felöltők, télikabátok legelegán- DEUTSCH ANNA Arad, Str. Mără-
sabb kivitelben jutányos áron készülnek : sești 1/3., Kossuth u.**

Saját érdekében kérjen mindenütt „EGOL” előkrémet költőt főmunkatitót **sok pénzt megtakarít.**